

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Doplač naj se imel frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Gleispach.

V okrožju graškega nadsodišča, kamor spadajo razen Primorskega vse slovenske zemlje, vlada že desetletja kot neomejen gospodar grof Gleispach, eden najzagrizenejših zatiralcev slovenskega uradnega jezika in neizprosen nasprotnik slovenskih uradnikov.

Ko je za Waserjem prišel na mesto predsednika graškega nadsodišča Gleispach, se je na Slovenskem pričakovalo, da napoči tudi za Slovence, ki tvorijo pretežno večino prebivalstva v tem nadsodniškem okrožju, nova doba, v kateri se bodo tudi napram slovenskemu narodu jeli izvrševati državni temeljni zakoni, zagotavljač vsem narodom avstrijske države popolno ravnopravnost v šoli in v uradih, ali da bo vsaj prenehala ona persekucija slovenskega jezika, ono zatiranje in preganjanje slovenskih uradnikov, ki je bilo v navadi in ki se je udomačilo za časa, ko je sedel na predsedniškem stolcu praškega nadsodišča vitez Waser.

Toda te nade so bile zaman! Grof Gleispach je stopal po isti poti kakor njegov prednik; v nasprotovanju proti vsemu, kar je slovenskega, pa ga je, ako je mogoče, še prekašal. Ko je postal grof Badeni ministrijski predsednik, je vstopil v njegov kabinet kot pravosodni minister tudi grof Gleispach.

In ironija usode je hotela, da je bil grof Gleispach, ta odrveneli privrženec nemškega uradnega jezika na Avstrijskem, pravosodni minister v kabinetu, ki je hotel prvi dati Čehom mrvice ravnopravnosti s proglašenjem takozvanih jezikovnih naredb.

Kakšen vihar je ta korak izzval v nemškem taboru, je še vsakomur v živem spominu.

Nemški Mihel je bil ogorčen in njegova jeza se je v veliki meri obračala proti Gleispachu, da ni preprečil jezikovnih naredb on, ki so ga preje smatrali za svojega in za neizprosnega sovražnika ravnopravnosti in pravičnosti.

Badenijevo ministrstvo je padlo. Gleispachov predsedniški stolec, ki si ga je rezerviral, ko je prevzel portfelj pravosodnega ministra, je bil v nevarnosti.

In da bi si ga ohranil in zasigural, je šel v Kanoso, dosegel odpuščenje in sklenil z nemško ljudsko stranko pakt, s katerim se je brezpogojno vdinjal njeni službi in postal zgolj izvršilni organ sklepov in želja te stranke.

Vrnivši se v Gradec, je pričel proti slovenskemu jeziku in proti slovenskim uradnikom na sodiščih boj na življenje in smrt in zatirati vse, kar je slovenskega, kakor še nikdo pred njim.

Zaman so bili glasni protesti naroda proti temu nečutenemu nasilstvu, zastoj so bile številne deputacije na vlado, da napravi konec Gleispachovemu gospodarstvu.

Vse zaman in brezuspešno! Stari Gleispach je ostal na svojem stolcu, niti las se mu ni skrivil in slej kakor prej se mu je pustilo, da gospodari svobodno in zada zadnji udarec slovenskemu uradnemu jeziku pri sodiščih.

Gleispach je pridno izrabljaj dano mu priliko. Uničil in udušil je popolnoma slovensko uradovanje na Koroškem, pregnal, kolikor mu je bilo mogoče, slovenske uradnike s Štajerske in v zadnjem času že sega njegova prešerna roka na Kranjsko.

Zadnji čas je že torej bil, da se mu že enkrat odločno in energično zakliče na pravem mestu: Hands off!

To je storil v večerajšnji seji drž. zbora poslanec dr. Ivan Tavčar. Po dolgih letih se je državni zbor to pot prvič vrnil k rednemu parlamentarnemu delu in prvič po dolgem času se je poudila prilika, da se ta za nas Slovence pereča zadeva spravi pred forum parlamenta.

Da je to priliko takoj porabil poslanec dr. Tavčar, se mu mora šteti v

zaslugo, ki je tem večja, ko je vendar znano, da ni pričakovati, da bi spravili škandalozne razmere v graškem nadsodišču pred drž. zbor dr. Šusteršič in njegovi prijatelji, o katerih se ve, da se nahajajo v tajni, a intimni zvezi z velikim „prijateljem“ slovenskega naroda grofom Gleispachom.

Da bi se dr. Šusteršič zavzel za slovenske rodnike, katere ima še od svoje kamniške afere vedno v želodcu, tega se pač ni nadejati!

Morda bo grof Gleispach zdaj uvidel, da bi moral že zdavnaj iti tja, kamor edino spada, v — zasluženi pokoj. Sicer pa je itak vse obsojno vredno, da pušča justična uprava Gleispacha še vedno na svojem mestu, dasi so mu že zdavnaj potekla službena leta, in s tem zabranjuje, da na njegovo mesto ne pride sposobnejši naslednik.

Vodja pravosodnega ministrstva dr. Klein je izjavil pred kratkim, da je dal grofu Gleispachu glede sodnijskih imenovanj popolnoma proste roke; radevni smo, ako bo dr. Klein še tudi po dr. Tavčarjevih izvajanjih imel poguma, dovoliti najhujše ožigosanemu Gleispachu popolno svobodo glede imenovanj.

Bodemo videli! Časa Gleispachovih krivice, ki jih je zakrivil na slovenskem narodnem telesu, je polna do roba, zato prož ž njim!

Še enkrat: Slovenci in Trst.

»Etnost« v Trstu je deloma posnela članek »Slovenci in Trst«, objavljen v »Slov. Narod« in dodala nekaj res hvalevrednih podatkov. Želeti bi bilo, da se z železno roko poprimemo — tega perečega vprašanja.

Res je, da je tuji kapital mnogo kriv, da si Slovenci v Trstu le težko in polgoma opomorejo. Trgovci slovenske narodnosti, ki so v Trstu obogateli, pokazali so z malimi čistimi

izjemami svojemu narodu hrbet in postali srditi renegatje. Po mojem skromnem mnenju, bi pač najbolje bilo, da se skliče v Trst — in sicer v najkrajšem času — zaupni shod slovenskih trgovcev. Ali bi ne kazalo povabiti tudi trgovcev iz Dalmacije, iz Istre in iz Hrvaške. Osklenimo se drug drugega in združimo se v močan železen obroč in židovstvo bo ležalo strto pred našimi nogami! Ušimo se od Čehov! Mislim, da si opomoremo najlažje z ustanovitvijo delniških družb. Kako lahko bi se to izvedlo. Vsak trgovec iz Slovenije odnosa iz Hrvaške, Istre, Dalmacije, Slavonije, Bosne in Hercegovine naj bi bil delničar te ali one — delniške družbe. — In ako bi bile delnice le po par sto kron, koliko ogromnega kapitala bi se dalo skupaj spraviti! Či to na ravno je, da bi trgovec svoje potrebščine potem le pri društvu naročal — čigar delničar je — Pri vsem tem bi trgovec vlekel dvojni dobiček: od delnice in drugič bi robo znatno ceneje kupil, kakor od Lida. Da bi se na ta način ustanovljene delniške družbe dobro držale, o tem ni dvoma. Le en slučaj: Čehi so si v Kolinu ustanovili tovarno za surgate (cikorijo). Delničarji so skoraj vsi trgovci, da celo mali kramarji. In če ravno je »Frankova« cikorija, svetovno znana, bodeš na Češkem in Moravskem opasil večinoma kolinsko cikorijo. Kolinska tovarna izhaja naravnost briljantno!

Ustanovilo naj bi se v prvi vrsti — delniško društvo za razpošiljanje južnega sočivja. Po otvoritvi karavanske železnice bo Trst tekmoval z Italijo. Ako okupiramo le Češko in Moravsko in bratje Čehi nas bodo radi podpirali, je družbi zagotovljen obstanek. Sploh bi se pa morale za vse bolj važne predmete ustanoviti delniške družbe. Ali nam je res potreba le od Ždov kupovati kavo, riž, olje itd. itd.?

Poglejmo nekoliko le na Kranjsko. Ljubljansko zelje je svetovno znano. Pa pride tujec, ga kupi in dela ž njim lepe dobičke. Easko je z fižolom in z drugimi deželnimi prideiki. Naš trgovec ve le za Trst, ako se mu na tržaškem trgu kupčija ponesreči, je vez obupan in si ne ve pomagati. Kaj res ne gre nobena reč, če ne pride nekaj podjetnih Čehov med nas? Ustanovimo si saj za najbolj važne predmete v Trstu skupno zastopstvo, da bode kos svojemu pokliu in delujmo sami s tujimi državami!

Želeti bi torej bilo, da se to važno za nas Slovence pereče vprašanje spravi v tek. Sveta dolžnost zavednega trgovca je, da z dobrim svetom in neumornim delom — to važno akcijo po svoji moči podpira.

L-č-n.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Z mandžurskega bojišča.

»Daily News« se poroča iz Mukdena: Po kratkem prestanku so se znova pričeli luti petdnevni boji. Ta borba je še veliko bolj krvava, kakor so bile vse prejšnje. Ključ vsega položaja je vas Čančan na skrajnem ruskem desnem krilu.

Strategijski pomen te točke je velikanski; ker so to vas osvojili Rusi in jo držve v svojih rokah, je v veliki nevarnosti vse japonsko levo krilo. Japonci vedo to dobro, zato napenjajo vse svoje sile, da bi za vsako ceno zopet dobili v svoje roke to pozicijo. Zadnje vesti poročajo, da so se Rusi zadnja dva dni omejili na defenzivo, a Japonci se ne upajo stopiti v ofenzivo, ker se čutijo pre-slabe.

Z glavnega japonskega taborišča se poroča z dne 9. t. m., da so Japonci v noči 7. t. m. nadaljevali bombardma v smeri proti reki Šiho in

LISTEK.

O ženskem vprašanju.

Osredno društvo čeških žen je sklicalo koncem prosinca javen shod, na katerem se je razpravljalo o zahtevah žen pri reformi avstrijskega civilnega zakona. Te svoje zahteve so vložile češke žene v poseben memorandum, ki ga izroče češkemu ministru dr. Raudi, da ga razloži kot zastopnik čeških pravnikov v zborni, ki pripravlja reformo državlanskega zakona.

Češke žene zahtevajo:

1. Doba, v kateri postane žena sposobna možiti se, naj ostane ista, kakor je zdaj (14 let).

2. Oblika poroke naj se izpremeni v toliko, da se mora vsak civilno poročiti, cerkveno pa le če hoče, da se dovoli ženitev kristjanov z nekristjani in da naj bo tudi katolikom mogoča popolna ločitev zakona.

3. Razmerje moža in žene v zakonu. Češke žene stoje na stališču, da je zakon samo pogodba, seveda da se ne sme pozabljati na etiško stran, naklonjenost in spoštovanje med zakonskima. Mož in žena

naj sta v zakonu popolnoma enakopravna, odločilno je, kdo rodbino preživlja. O vzgoji otrok in sploh o vsem, kar je važno za življenje otrok, odločujeta oba. Če si hoče žena kaj zaslužiti, ji ni treba zato dovoljenja soprogevega, samo da ne trpi škode rodbina. Žena je dolžna plačevati za skupne potrebe v razmerju premoženja ravno toliko, kakor mož.

4. Kar se tiče premoženjskega prava, je več sistemov. Sistem splošne skupnosti premoženja zahteva, da bi bilo vse premoženje skupno, mož je upravlja in odloča o njem. Slaba stran tega sistema je to, da jamči skupno premoženje tudi za dolgove, ki jih naredita mož ali žena kot posameznika s čimer je seveda drugo ogroženo. To se zgodi tudi v slučaju, če je moževa uprava skupnega premoženja omejena. Sistem skupnosti premičnin (nepremičnine ne spadajo k skupnemu premoženju) temelji na popolnoma slučajnem dejanju. Žene, ki imajo svoje premoženje v nepremičninah, so po tem sistemu zavarovane, toda za one, ki imajo le premično premoženje, je stvar prav ista, kakor pri sistemu splošne skupnosti premoženja. V sistemu skupnosti pridobljenega premoženja je skupno vse, kar je pri-

dobljeno po poroki; ni pa skupno, kar je kdo imel pred poroko, ali kar je podedoval ali kot dar dobil po poroki. V sistemu enotne uprave je mož upravitelj premoženja in sme z denarjem in obrabljivimi stvarmi svobodno razpolagati, ampak vendar le samo v pokritje skupnih potreb, pri nepremičnih in neobrabljivih stvareh pa mora ostati substanca neizpremenjena. Premoženje žene jamči le takrat, če ne zadužča možovo, toda tudi v tem slučaju je nedotakljivo vse, kar potrebuje žena za svojo osebo, kar si je pridobila z delom, kar si je izgovorila v pogodbi pred poroko in kar je podedovala ali dobila kot dar, če je to izrecno v pogodbi zapisano. Slednjič imamo sistem razdeljenega imetja, kjer imata soproga vsak svoje premoženje in ni nobeden izmed njiju upravičen razpolagati s premoženjem drugega; sme pa biti določena dota.

Češke žene so se odločile za zadnji sistem in v memorandumu pristavile še zahtevo, da naj brani zakon ženo proti izgubi dote po zapravljenosti soproga tudi takrat, če je prinesla v zakon kot doto gotov denar.

- 5.) Če umrje soprog, ne da bi zapustil oporoko, naj podeduje žena:

- a) če so otroci, ravno toliko, kakor ti, in sicer v svojo last;

- b) če ni otrok, a so stariši ali bratje in sestre pokojnega, polovico;

- c) sicer pa vse;

- 6.) Kar se tiče razmerja matere k otrokom-sirotam, naj je mati edina varuhinja svojih otrok, če ne prosi sama prostovoljno za varuha. Obenem naj se določi, da more biti žena varuhinja tudi tujih nepolnoletnih otrok.

Pri ločitvi zakona ni mogoče določevati, kakor se dela zdaj, da pripadajo dečki po četrtem, deklice pa po sedmem letu očetu; vobče naj pripadajo mlajši otroci materi, toda določitev naj se prepusti neodvisnemu sodniku, ki naj določi to, kar misli, da je za otroke najkoristnejše. Žena naj bo dalje priznana za zakonito pričo pri oporokah in notarskih spisih. Polnoletnost žen naj bo določena na 21. l. to.

- 8.) Če porodi žena izven zakona, naj se določi:

- a) mož naj povrne ženi zaslužek, ki ga je izgubila v kritični dobi pred porodom in v šesttedenski postelji.

- b) če je bila žena zapeljana, ji mora mož s primerno vsoto povrniti družabno oškodovanje, zmanjšanje zmožnosti, da se omoži i. t. d. in sicer tudi takrat, če je bila vdova.

- c) posebnega varstva zasluži telesna nedotakljivost. Pri povrnitvi škode naj odločuje stališče žene, kakršno je imela pred faktom, ki je to stališče poškodovalo.

Nezakonski otroci naj bodo popolnoma enakopravni z zakonskimi.

Tako češke žene. In Slovenke? — Žensko izobraževalno društvo v Ljubljani bi si pridobilo velikih zaslug, če bi sprožilo podobno akcijo tudi med slovenskim ženskim. Tudi če bi upravičene svobodnomiselne zahteve modernih žena na pristojnem mestu ne dobile priznanja, (kar bi bilo mogoče, ker je akcija še premajhna — saj se večina žen sploh za to ne meni!) bi vendar to važno vprašanje vzbudilo iz nevednosti tudi nekaj tistih žena, ki mislijo da so zadosti storile, če so svoji prijateljici zatrdile, da nočejo biti sužnje nikogar, a v resnici ostanejo sužnje svoje nevednosti ali malobrižnosti in vseh njenih posledic. Društvo samo pa bi si pridobilo najbrže tudi nekaj novih članic in si pomagalo k večji popularnosti, da bi lažje in uspešnejše delovalo za kulturni in politični napredek našega naroda.

Z. B.

se nato okopali ob fronti pri Linšepavu in v okolici Hejkontaja.

Brzojavka iz Tokija z dne 10. t. m. pa se glasi: Rusi so v sredo obstrlevali center in skrajno levo krilo japonske armade, v četrtak pa so jeli bombardirati skrajno desno krilo. Manjši oddelki ruske pehote so v sredo napadli Japonce, a so bili odbiti. Položaj je neizpremenjen.

Kuropatkinovo poročilo.

General Kuropatkin je poslal 9. t. m. tole brzojavko: Včeraj ob 11. uri ponoči so Japonci zopet stopili v ofenzivo proti našemu levemu krilu in naši fronti v razdalji dveh vrst, a so bili na celi črti odbiti.

Zopetni naval ob 5. uri zjutraj je bil takisto brezuspešen. Na naši strani je bilo ranjenih pet mož.

Vkljub silnemu mrazu so ozeblinae pri vojskih zelo redke.

Uspešna ruska operacija.

Iz Tjancina se poroča: 3. t. m. je oddelek dagestanskega polka uničil eden japonski bataljon in ujel 300 Japoncev. Na desnem ruskem krilu se boj nadaljuje, na levem pa je vse tiho in mirno.

»Novemu Vremenu« se brzojavlja iz Mukdens: Tokom zadnjih bojev smo zasegli vsa pisarna 2. japonskega rezervnega polka, katera je velike važnosti za nas in nudi bogat material našemu poizvedovalnemu oddelku. Med raznimi važnimi dokumenti se nahajajo tudi pisma in ukazi mikada samega.

Uplenjen je bil tudi lazaret 8 japonskega polka s starejšim zdravnikom. Ujeti Japonci izjavljajo, da se nečejo na noben način več vrniti k svoji armadi.

Ali je Kuroki živ ali mrtev?

Iz Londona se javlja: Z Japonskega so došli v London telegrami, ki zatrjujejo, da so vesti o smrti generala Kurokija popolnoma neutemeljene.

Bil je sicer zelo nevarno bolan, toda sedaj je že toliko okreval, da se bo lahko povrnil k svoji armadi in zopet prevzel vodstvo operacij. Angleški general Hamilton, ki se je pravkar vrnil v London, zatrjuje, da ga je Kuroki že sprejel v svojem stanovanju v Liaojangu, predno je odšel v bojišča.

Preteče obleganje Vladivostoka?

Po poročilih iz Seula delajo Japonci velike priprave za važne operacije proti Vladivostoku. General Hasegava ima pri Genzanu zbrano armado 20000 mož vseh vrst, ki te dni odrine proti severu, da na skoči Vladivostok s suhe strani.

Na Japonskem se sedaj organizuje peta armada, ki je dol-

žena za obleganje Vladivostoka.

Reuterjev urad pa poroča iz Tokija: V Vladivostok je sedaj z morse strani mogoče priti samo preko morskih ožin Tausima in Taugaru; vse druge morske ožine so zamrznene. Da bi se še povedale težkoče, dospeti v Vladivostok, je japonska vlada naznanila, da bo svetilnike v bližini morske ožine Taugaru ugasnila in jih prižgala samo v slučaju potrebe. Japonci pazno stražijo oba doboda v Vladivostok in sodi se, da je blokada tega pristanišča sedaj popolna.

V vladivostoški luki je sedaj usidranih več nego 20 torpedovk, 5 podmorskih čolnov in križarke »Rosija«, »Gromoboja« in »Bogatir«, ki so že zdavna popravljeni in popolnoma sposobne za boj.

Ali je bil general Gripenberg odpoklican?

»Svjet« piše: »Zadnji dogodki na bojišču so izzvali v inozemskem časopisju razna razmotrivanja. Nekaj listov smatra ofenzivo 2. mandžurske armade za tako ponesrečeno, da so spravili med svet vest, da se poveljnik te armade, general Gripenberg odpokliče. Takšna domnevanja izvirajo zgolj iz mržnje gotovih organov angleško-židovskega časopisja napram Rusiji. V resnici pa je dognano, da so se krvavi in trdovratni boji končali z velikimi izgubami na obeh straneh in da ni nobena stranka izvajala zmage. Iz japonskega vira je znano, da so Japonci v boju pri Hejkontaju izgubili 162 častnikov in 5500 mož in da so pri navalu na vas Siuopih pa obdržali svoje pozicije, a so izgubili vse svoje častnike. Izgube častnikov so za Japonce občutnejše, kakor izguba kake pozicije, ker jim nedostaja oficirjev. Tudi nadaljni boj z Japonci je še težak in z enim udarcem še ni mogoče dospeti do zaželjenega cilja.«

Tretje rusko brodovje.

Kakor se je včeraj poročalo, odpluje tretje rusko brodovje danes iz Libave na Daljni Vzток. Koliko vojnih ladij bo tvorilo to brodovje, se ne ve gotovo, samo toliko je znano, da bodo v tej eskadri oklopnice »Imperator Nikolaj I«, »Admiral Apraksin«, »Admiral Ušakov«, »Admiral Senjavin«, križarka »Vladimir Monah« in več torpedovk. Če se pri klopi temu brodovju še nova oklopnica »Slava«, ni mogoče dognati.

Po poročilih iz Libave je zadnji čas tretje brodovje vsak dan odplulo iz luke na vaje. Spremljevali so je transportni parniki in ledokoli. V četrtak je došel v Libavo ledokol »Jermak«. Kakor znano, je admiral Nebogatov razvil svojo zastavo na oklopnici »Imperator Nikolaj I«

Dober plen.

Po poročilih iz Nagasaki je japonsko pomorsko sodišče v Sasehu te dni razpravljalo o zaplembi angleškega parnika »Wyfield« in ogrskega parnika »Siam«. Sodišče je proglasilo oba parnika za dober plen, ker sta imela vojno kontrebando na krovu.

Darilo japonske cesarske dvojice.

Iz Londona se poroča: Japonski cesar in cesarica sta podarila za armado in mornarico 100.000 jenov, da se danes pogosté z vinom in deli katesami vsi japonski vojaki.

Senzacionalna vest.

Iz Petrograda se poroča iz najzanečajivejšega vira: Dolgotrajna pogajanja z Argentinijo glede nakupa njenih vojnih ladij so končno vendarle imela zaželjeni uspeh.

Rusija je kupila od Argentine 7 križark; teladje so že na potu proti Madagaskarju in se združijo z brodovjem admirala Roždestvenskega v morskiožini Mozambique med Madagaskarjem in afriško obaljo.

Državni zbor.

Dunaj, 10. februarja. V proračunski debati je govoril prvi posl. Lindtner, ki je zahteval ločitev od Ogrske z ozirom na narodno gospodarstvo in armado, nadalje pa priklapljenje na nemško državo. — Posl. Popovics je izjavil, da hočejo Rumuni imeti močno Avstrijo, vsled česar tudi želijo močno armado in urejene razmere v vseh panogah državne uprave. Govornik pa je zahteval tudi enakopravnost za Rumune in za vse avstrijske narodnosti. — Posl. dr. Ploj je izjavil, da je slovanska zveza zavzela napram vladi čakajoče stališče. Zahteval je popolno nepristranost in pravičnost napram vsem narodnostim. Navajal je zahteve in želje Slovencev in Hrvatov, predvsem pa ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani. — Posl. baron Schwegel je pritrdil izjavi ministrskega predsednika, da je delavnost zbornice eminentna državna korist ter je zagovarjal obstoj dosejanega razmerja med obema državnima polovicama. Upa, da dogodki na Ogrskem prinesejo za obe državni polovici ugodno rešitev. — Za njim je govoril posl. dr. Tavčar, kojega govor prinesemo prihodnji teden dobesedno. — Poslanec grof Dzieduszycki je zahteval dovolitev nagodbe in novega brambnega zakona. — Nato se je debata prekinila. — Posl. Stojan je nujno predlagal ureditev dohodkov katoliških duhovnikov. Posl. Hanich je izjavil, da bo njegova stranka glasovala proti predlogu, ker socialni demo-

kratje hočejo, da bodi cerkev v državi svobodna, vsled tega mora cerkev skrbeti tudi za svoje duhovnike. Nujnost je bila sprejeta ter se je predlog takoj izročil proračunskemu odseku. — Posl. Mazorana je urgiral zakonski načrt o razširjenju tržaškega pristanišča in o varstvu inženirakega naslova. — Prihodnja seja bo v torek.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 10. februarja. Zbornica je razpravljala o malih zakonih, ki jih je poslanska zbornica sprejela v zadnjih sejah. Grof Schönborn je opozarjal na mnogobrojne umore, nesrede in samomore ter zahteval, da se razširjenje revolverjev vsaj omeji. — Baron Czedit je nato poročal o predlogi glede podpor vsled ujm prizadetim kmetovalcem ter priporočal, naj se predloga sprejme, kakor jo je sprejel državni zbor. Dvorni svetnik Jeiteles je izjavil, da se mu ne zdi, da bi bilo med kmetovalci pomanjkanje, pač pa trpe pomanjkanje odjemalci kmečkih pridelkov, ki imajo le dnino ali skromne mesečne plače. Govorili so še knez Lobkovic, minister grof Bucquoy in sekcijski načelnik plem. Roza, nakar je bila predloga sprejeta v drugem in tretjem branju. — Potem je prišel v razpravo zakon o nedeljskem počitku. Grof Ciam-Martinitz je bil proti temu, da bi se nedeljski počitek vpeljal tudi v malih mestih, češ, da mali trgovci delajo po nedeljah najboljšo kupčijo. E. pl. Plener je predlagal, naj se v mestih izpod 6000 prebivalcev dovoli v nedeljah in praznikih čurno delo. S to spremembo je bil zakon tudi sprejet v drugem in tretjem branju.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 10. februarja. Klub liberalne stranke je priredil včeraj sprejemni večer, ki se ga je udeležilo nad 300 oseb. Grof Tisza se je na tem večeru takorekoč poslovil od javnega delovanja. V svojem govoru je poudarjal, da je liberalno stranko patrijotično prepričanje vodilo v boj ter se je borila do konca, toda bitko je izgubila. Konstatovati je treba, da je akcija za notranjo reformo parlamenta doživela poraz. »To je poraz stranke, poglavito pa poraz moje osebe, ker sem s to za devo moral ali zmagati ali pasti. Umaknem se v zasebno življenje ter si bom prizadeval, da izpolnim svojo dolžnost, kjer bodo to zahtevale spremenjene razmere. Sivar opozicije pa je, da se ne veže na svoj ekstremni program, temu da se udeleži vlade, ki se bliža njenemu programu.«

Budimpešta, 10. februarja. Grof Andrassy je Kossuthu osebno prinesel z Dunaja povabilo k advijenci. Več njegovih poslan-

skih tovarišev ga je hotelo spremiti na Dunaj, toda Kossuth jih je nujno prosil, naj to opuste, ker ne mara zbužati nepotrebne pozornosti.

Budimpešta, 10. februarja. Glasilo neodvisne stranke je že priobčilo ministrsko listo, v kateri bi naj bil Kossuth trgovinski minister, grof Zichy minister a latere, baron Banffy minister notranjih zadev, dosejanji zbornišni stenograf dr. Günther justični minister, došim bi naj dr. Wlassics in Daranyi obdržala dosejanja portfelja. Potemtakem manjka opozicijski skupini le še finančni minister.

Budimpešta, 10. februarja. Pri današnji dopolnilni volitvi v bečkerekem okraju je bil enoglasno izvoljen. Kossuthovec Fr Steiner, ker je liberalni protikandidat pred volitvijo odstopil.

Konferenca deželnih odborov.

Dunaj, 10. februarja. Dne 16. t. m. se vrši tukaj prva konferenca deželnih odborov, katere se udeležijo vse avstrijske dežele po svojih odposlancih. Razpravljalo se bo v prvi vrsti o nasvetu moravskega deželnega odbora glede saniranja deželnih financ. V ta namen se bo zahtevalo, da se del državnih davkov prepusti deželam. Nadalje se bo sklepalo tudi o predlogu istrakega deželnega odbora, naj se skupne konference deželnih odborov proglasijo za stalno uredbo.

Italijanska zunanja politika.

Rim, 10. februarja. V senatu je izjavil minister zunanjih zadev Tittoni v nadaljni razpravi o zunanji politiki, da Italija nima povoda pospešiti razkroja v splošnem položaju ob Adrijanskem morju in na Balkanu. Pač pa mora storiti vse, da ne bo presenečena. Avstro-Ogrska je vsled svojega geografskega položaja poklicana, da se dogovork na Balkanu neposredno udeležuje. Dve stvari delajo javno mnenje nezaupno, oboroževanje Avstro-Ogrske in položaj v Macedoniji. Avstro-Ogrska pa nas je obvestila, da njenega oboroževanja, ki je posledica politike v velikih potezah ter ni naperjena proti nam, ni smatrati s stališča trenutnih dogodkov in nakan, temu da je proračunjeno le za nedogledne dogodke v bodočnosti. Kar se tiče Macedonije, ni mogoče reči, da bi bil letos položaj tam doli tako zadovoljiv, kakor je bil v pretečenem letu, posebno vsled tega, ker se je boj med kristjanskimi narodnostmi poostiril.

Počozaj v Srbiji.

Belgrad, 10. februarja. V današnji skupščini je podal ministrski predsednik Pašić izjavo, v kateri je pojasnil, zakaj je nastala in kako se je polegla kriza. Povedal je, da je

»Dolje v prilogi.«

Gospa Angela.

(Dalje.)

Rosilo je že tako močno, da je Angela odprla dežnik. Mirko se je stisnil k nji in molče sta šla naprej. Mirko je bil prav slabe volje in ni vedel, kaj bi rekel.

»Kaj bo sedaj?« je vprašal čez dolgo časa.

»Sedaj?« Prepozno je za kes, ljubi Mirko, odslej me moraš ljubiti in mi ostati zvest do smrti. Naj se zgodi karkoli.«

Angela je to rekla smehljaje v svesti si, da bo Mirko te njene izpovedi in tega njenega priznanja neizmerno vesel, ali Mirka niso te besede čisto nič ganile. Angela se je najprej začudila, potem so ji solze zalile oči.

»Angela — Angelček,« s tem neznansko neokusnim vzklikom je hotel Mirko potolažiti Angelo, a njene solze so šele usahnile, ko ji je povedal, da jo ljubi iz vsega srca in da ji bo zvest do smrti, pa naj se zgodi karkoli.

»In kako sta se končno porazumela z možem,« je naposled vprašal in začel gledati na uro, kakor da mu ta sestanek že predolgo traja. »Porazumela sta se,« mu je od-

govorila Angela. »Ti hočeš biti svobodna, mi je rekel, torej bodi! Ti hočeš, da si bodiva samo prijatelja? Dobro! A tudi prijateljstvo nalaga dolžnosti in žrtve. Tistega človeka, o katerem se govori, da je tvoj ljubimec, se moraš izogibati. Prijateljstvo ti nalaga dolžnost, da urediš stvar tako, da bo ves svet rekel: temu razmerju je konec. Jaz sam nisem nikdar opazil nič nedopustnega, ali ljudje so te opravičljivi in tega ne sme biti. Odslej ti bom jaz dvoril, kadar nas bodo videli ljudje, in vse mesto naj misli, da je najin zakon srečen.«

»In kako ti je dvoril?« je vprašal Mirko porogljivo.

»Dvori mi v resnici,« je odgovorila Angela, »pred ljudmi je moj najpозornejši čestilec.«

»Kaj poreče neki gospa Karolina, če izve, da dvori svetnik Grebin svoji lastni ženi.«

Angela je skomignila z ramami. Ni ji bilo prav, kar je omenil Mirko in tudi ton, s katerim je govoril, ji ni bil všeč. »Samo jaz imam pravico reči kaj nepovoljnega o Ivu, drugi nihče,« si je mislila gospa Angela in je pospšila korake.

Zopet sta nekaj časa molče hodila semintja.

»Jaz sem zdaj svobodna« je prva povzela gospa Angela. »Ivo mi zaupa; to njegovo zaupanje je dokaz, da me spoštuje, in tega nikoli ne pozabim.«

Mirko je pogledal od strani gospo Angelo, tako čudno so se mu zdele njene besede. Šele čez nekaj trenutkov mu je bilo jasno, kaj da pravzaprav pomenijo besede, ki jih je izgovorila gospa Angela, ne da bi se jasno zavedala, kaj je z njimi izrazila. Mirko pa je zdaj vedel, pri čem da je. Če doslej ni prišlo med njim in med gospo Angelo do greha, je bila temu vzrok Angelina sramežljivost in bojazen, da znajo nastati strašne posledice; zdaj je bil Mirko prepričan, da si bo gospa Angela štela v dolžnost, pokazati, da je vredna tistega moževega zaupanja in spoštovanja, ki ga nikoli ne pozabi, in da se sploh nikdar ne zgodi greh. Te misli so Mirka tako ozlovoljile, da bi bil gospo Angelo najraje pustil, kjer je bila in odšel v mesto.

Angela je zazavila oblake, ki so se zbrali na Mirkovem čelu in njegov molk ji je kazal, da ga je minilo vse veselje in da ima nekaj posebnega na srcu ali rekla ni ničesar. Tihota stopala drug poleg dru-

gega, prav kakor bi ne vedela, kako bi se ločila.

Od otroškega igrišča pod Tivolijem se je čulo glasno smejanje. Tam sta bila Angela in Mirka prebudili iz njihovi misli. Pohitela sta, da se skrijeta. Komaj sta bila na varnem, je prihitela družba dam in deklet, ki se je munda vračala iz Švicarije.

»Treba bo, da se razideva, sicer naju še kdo zapazi,« je tiho rekel Mirko svoji spremljevalki, medtem ko so njegovi pogledi sledili damski družbi in posebno drobni gospodični Marici.

»Kaj bi se me tako rad iznebil?« je vprašala Angela in težko ji je bilo pri srcu, ker je videla ozlovoljenost in nervoznost Mirka Tkaleca.

»Ali — lepo te prosim — kaj pa misliš —«

»Ali prideš danes zvečer v« Narodni dom?«

»Ne vem — morda.«

»Jaz pridem gotovo, četudi seveda z možem,« je rekla gospa Angela. »Pridem, da bi tebe videla. Kaj tebe nič ne veseli, da si me videl in da bi sam sebi rekel: Zdaj je Angela moja, samo moja, za vse življenje moja.«

»O — da — da,« je odgovoril Mirko. »Seveda — seveda — prav

veselilo.« Govoril je tako trpko, da je Angela kar zabele v srce.

»Mirko — ne hodi tak,« je vzklila gospa Angela z resnično boleščjo. »Saj vendar veš, da te ljubim od vsega srca, da sem tvoja, tvoja za vedno.«

»Pa tudi jaz te ljubim, da, prav od srca,« je odgovoril Mirko z vidno prisiljenostjo »a glej, zdaj prihajajo ljudje kar od vseh strani — treba je, da se ločiva.«

»Piši mi Mirko, piši mi dolgo pismo.«

»Da.«

Ljudje so se bližali, prikazala se je lepa in elegantna dama v spremstvu marcijalčnega kavalerista, a gospa Angela je bila po Mirkovem vedenju tako zbegana, da ni več mislila na svojo varnost.

»V nedeljo, Mirko, pridi ob pol 12. na prom-nado: Na vsak način! Jaz te hočem videti. Sicer ti bom pa pisala, vsak dan ti bom pisala.«

»Prav, prav, z bogom Angela.« Mirko je pozdravil in ne da bi se le enkrat ozrl, odšel v mesto, mrmraje sam sebi:

»Eh — vitez Toggenburg je eden najsmehljivejših junakov — eh — smešen jaz ne bom — na noben način.« (Dalje prith.)

spletke zakrivila tiskovna kampanja Balugjića, katero spletkarstvo je obsodil tudi kralj ter izrekel ministrstvu znanje. Večina je sprejela izjavo z živahnimi živjo-klici.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 10. febr. V Lodnu so bili danes zopet resni spopadi med štrajkujočimi in vojaštvom. Štrajkujoči so namreč prišli pred tovarne ter zahtevali obračune, kar pa so jim tovarnarji odrekli. Ker so hoteli nato delavci naskočiti tovarne, so prihiteli vojaki, ki so pri eni tovarni ustrelili 4 osebe, ranili pa 68 oseb, pri drugi tovarni pa ustrelili 7 in ranili 40 oseb.

Petrograd, 10. febr. V Petrogradu se je začel zopet širiti štrajk. Najprej so ustavili delo delavci v Putilovih fužinah, kmalu pa so prisilili in pregovorili tudi delavce v nekaterih drugih tovarnah. Štrajkujoči demonstrirajo po mestu ter se je bati zopet iz gredov.

L'vov, 10. febr. „Nova Reforma“ poroča, da je v predmestju Vola bil spopad med štrajkujočimi in vojniki ter je bilo 300 (?) delavcev ubitih in 800 (?) ranjenih. Zaprti so nad 2000 delavcev. Tudi v Skarczyenu so vojaki streljali na delavce ter ubili 28, ranili pa 44 delavcev. Delavci so maščevali svoje mrtve tovariše s tem, da so umorili skrajnega načelnika Zabelova.

Varšava, 10. febr. V Sosnovicah so hoteli štrajkujoči pogasiti ogenj v livarnah. Vojaki so na delavce streljali ter usmrtili 100 (?) delavcev.

Dopisi.

Iz Gorič nad Kranjem.

(Zgodovina kranjskega učitelja-trpina. — Vsaka sila do vremena. Še mravlja se brani.) Pred dobro letom dni moral sem iz Strekljencev — menda zato, ker sem ondotno šolo tekom osmih let svojega službovanja tam dvignil iz blata ranemarjenosti na višek vzglednosti. Menda pa vendar ne!? No, nekaterim „višjim“ tamdoli v belokranjskem kotu ni bilo kaj povšeči, da sem brezozirno citiral pred sodnijo cestne napadovalec, tihotapne pomočne tatove in drugo tako „pošteno“ sodrgo, kjer so dobili, kar so zaslužili. Kakor rečeno, hočeš nočeš moral sem pobrati svoja kopita, in hajd — tja gori med „dobro znane Poljanec“ v Stari trg; ti ti bodo že pokazali „v arda“. — Kakor povsod, napel sem tudi v Starem trgu vse svoje moči, da bi šolo dvignil. Toda — „ta škrtat“ — tam gori! — Naroden je, napreden je, „Narod“ ima; — vesten, natančen, strog — pa je bajte tudi — „pa kaj!... „po liberalcu!“ — vrgla se je iz farovža parola med odrasle ljudi (posebno ženske) in šolske otroke, in napačili so name tužni dnevi — dnevi preganjanja; bojkotali so me, da nisem dobil niti kruha za drag denar v Starem trgu. Nastali so zame časi, kakršne je imel moj predprednik, g nadučitelj Ivan Zupaneč — doma iz Bohinja — kateri je, obupan vsled nečuvnega preganjanja, iskal in naposled našel „zaželjeni mir“ v valovih vijugaste Kolpe. — K tej moji duševni bolesti, „da vsi moji vsvišeni nazori šolo povzdigniti“, ginejo v prah pred starotškimi farovžem, pridružile so se še telesne bolečine kot posledice grozno slabe in smrdede pitne vode v Starem trgu. Že po polletnem bivanju v Starem trgu sem moral na podlagi zdravniškega izpričevala z dne 12. maja 1904 (gosp. dr. Josip Malerič) za delj časa zapustiti Stari trg ter šel v Goriče nad Kranjem. Tekom svojega bivanja v Goričah sem prošil za službo v Ratečah v radovljiškem in v Podbrezjah v kranjskem pol. okraju, toda v obeh krajih brez uspešno. — Početkom avgusta 1904 dobim od c. kr. okrajnega šol. sveta v Črnomlju poziv, da se imam glede svojega službenega usposobljenja takoj pustiti zdravniško preiskati in nemudoma tej oblasti dotično zdravniško izpričevalo predložiti. Z zdravniškim izpričevalom z dne 8. avgusta 1904 potrjuje me g. dr. Edv. Šavnik ozdravljeneja, le da imam nekoliko trdo žilo in oslabljene živce. To izpričevalo pošljem c. kr. šolski oblasti in čez tri dni dobim poziv, da imam takoj nastopiti službo — v Starem trgu. Podal sem se pa tudi k ekscelenci prevzvišenemu gospodu baronu Heinu, potožil ekscelenci svoj obupni položaj v Starem trgu... ter zapustil potolažen vladno palačo. — Dne 1. septembra 1904 nastopil sem zopet faktično službo v Starem trgu; toda že zadnjega septembra l. l. sem moral kar naglo zapustiti zopet Stari trg in se prepeljati v deželno bolnišnico (bolezen je postala recitivna) v Ljubljano. Tukaj sem se lečil cel mesec oktober 1904. V bolnici, okrevavši to-

liko, da sem smel zapustiti posteljo, sem prošil g. primarija vitez Bleiweis-Trsteniškega, naj me kot rekonvalescenta pošlje v moj rojstni kraj Goriče, kjer voda in zrak jako prijata mojemu zdravju. Radostno je ugodil tej moji prošnji blagi gospod primarij dr. vitez Bleiweis-Trsteniški ter mi v to svrhu izposloval dvamesečni dopust pri visoki c. kr. deželni šolski oblasti. Dne 19. decembra l. l. sem se peljal v Kranj k g. dr. Edv. Šavnika, da konstatira, koliko je ozdravljenje napredovalo. Gospod dr. Šavnik je z ozirom na zimski čas z zdravniškim izpričevalom z dne 19. decembra l. l. konstatiral da še nisem za službovanje sposoben in da še trpim na nasledkih motenja želodčnih in črevesnih prebavil, vsled katerih sem cel mesec oktober l. l. moral ostati v bolnišnični oskrbi v Ljubljani — ter v tem zdravniškem retrenu določil še najmanj trimesečno podaljšanje dopusta. Dne 2. februarja t. l. došel pa mi je uradniškim potom od c. kr. okr. glavarstva iz Črnomlja plačilni nalog z dne 17. januarja 1905, št. 687, s katerim se mi grozi, da imam v Črnomlju poplačati 55 K 10 v. bolniških stroškov proti politični rubežni tekom 8 dni. — Drakonično! — Ali ni tako tiransko postopanje proti nam narodno naprednim učiteljem naravnost nečuvno? Na mojem kot bolniškem listku, obešenim nad mojo posteljo, je bilo zapisano: „Plačnik: Okraj Črnomelj“ povsem pravično. Kako naj kranjski učitelj trpim pri svoji tako nesramno — naravnost škandalozno nizki plačli — pri tako grozni draginji pa plačuje še bolniške stroške — in to še celo v slučaju, ko so mu c. kr. šolske oblasti same zakrivile bolezen in mu morebitizja vesesaj njegovega življenja vzele ljubo zdravje? Kako tužno žalostno je gledati v bolnišnici ležati kranjskega učitelja-trpina sredi svojih bolnih sotrpinov-delavcev, sotrpinov-bolnikov, ki pa imajo pred kranjskim učiteljem vsaj to ugodno prenost, da se lečijo — brezplačno.

Fran Gross, zadučitelj.

Iz Šentvida pri Vipavi.

(Nekoliko v odgovor na dopis v „Slovenec“ v št. 14. od dne 18. januarja 1905.) Kako se klerikalcem sline cedijo po županskem stolu in obč. gospodarstvu, kaže dopis sam, torej jim na to niti odgovarjati ne bomo. Hočemo jim pa odgovoriti na nastopne vrstice, katere plitvi „Slovenec“ dopisnik zna tako lepo po klerikalno zavijati. Res je, da sem jaz kot župan pri c. kr. davkarji v Vipavi prejel kot občinske doklade 1004 K, to pa zaradi tega, ker se je g. občinski blagajnik v mesecu avgustu kar trikrat zaporedoma blagajništvu odpovedal in sicer dvakrat pisмено in enkrat ustmeno ter to svojo odpoved tudi na c. kr. deželno vlado vposlal. Da se pa resnica natančneje spozna, hočemo tega majhnega možička nekoliko opisati. Pretečeno dobo je bil izvoljen v obč. odbor kot pristaš narodne stranke, in voljen je bil potem kot največji šentvidski bogatin za obč. blagajnika; med tem časom se e, pa nam ni znano zakaj, a najbrž na željo svoje pobožne žene, podal pod klerikalni prapor. Ta možiček se je tedaj v mesecu avgustu 1904 na gori navedeni način blagajništvu odpovedal. Ko je pa kmalo potem najemnik skupnega gozdnega pašnika poslal najemno vsoto 600 K in sem jo jaz kot župan sprejel, oglasil se je, skesaje se svoje odpovedi, koj, da je on blagajnik in da se mora ta vsota njemu kot obč. blagajniku izročiti. Zares čudna sprememba! Jaz sem z ozirom na njegovo odpoved odklonil rečeno zahtevo ter posle blagajnika za naprej sam opravljal in plačal obč. davke, obč. tajnika, slugo itd. in to skozi štiri mesece, potem pa na vedno moledivanje čudno mislečega blagajnika prejete pobotnice in ostanek gotovine zaradi nadležnosti njemu izročil. Ravno zato sem pa tudi gori navedeno vsoto 1004 K pri c. kr. davkarji kot obč. doklade prejel in denar do sklepa letnih računov obdržal in doma hranil, za kar imam priče, ki so pripravljene pod prisego to potrditi, in ne kakor škodoželjni dopisnik trdi, da neki — ne hudomušnež, kakor si ga on misli, ampak hudobni obrekovalec misli in govori — ker vi g. dopisnik gotovo njegovih misli videli niste, — da sem omenjeni denar za svoje mesarsko podjetje rabil. Na dan, g. dopisnik z vašim imenom, na dan z imenom hudobnega obrekovaleca, ako imate čisto vest in stev resnici o tem prepričani. Pridite na dan z dokazi in gotovo plačam 200 K onemu, ki mi to dokaže! Pokažite, da ste v resnici o, za kar se izdavate, ako hočete uživati zaupanje in spoštovanje občanov, drugače ostanete to, kar ste bili in kar ste, v našo nekaj mirno občino privandrani mokařji in zdražbarji, ki nimate drugega veselja, kakor med našimi preprostimi občani razprtije in sovraštvo napravljati, in iz ubogega kmeta trpina norce briti za hvalčnost, ker Vas s svojimi žulji redi. Žal da kmetje ne spoznajo v svojih zaslepljenosti Vaših

namenov ter Vam kot hlapeci služijo. Koliko zaupanja uživajo ti klerikalni voditelji kaže tudi dejstvo, da so vsi, dasi prvi bogatini, torej vsi volivci v prvem in drugem razredu, voljeni v občinski odbor v tretjem razredu, temu v škodo, sebi pa v nečast — to pa zaradi tega, ker imajo g. Uršič kot upravitelj posojilnice v Vipavi, g. obč. blag. Premru pa kot trgovec, volilce v oblasti. Ravnotako kakor v tem dopisu, kaže dopisnik tudi v drugem dopisu v 17. „Slovenec“ številki od 21. jan. goreče želje klerikalcev po občinskem gospodarstvu. Hudo jih vije, ker jim ne čemo tega kar prostovoljno izročiti. Ali povemo jim naglas: Boj so nam napovedali in mi smo pripravljeni bojevati se do konca, ali zmagati ali pasti, povemo jim pa že zdaj lahko, da, ako pademo, padli bomo častno. Da je klerikalce res strah, kaže dopisnik že sam v omenjenem dopisu, kaže pa tudi to, da so precej po volitvah skrbno in ne ravno veselo popraševali, če bodo res pritožba vložena. Zakaj, vedo gotovo najbolj sami! Kako pa klerikalci sodijo, kaj bode sodnijska preiskava dognala, nam ni znano, mogoče jim je tudi to dano od sv. Duha. Maščevali bi se lahko, pravi dopisnik, mi pa pravimo: maščevali bi se radi, ko bi le kolikanj vzroka zato imeli; saj dobro poznamo njihove čednosti. Nadalje omenja dopisnik neke lumpe; kdo da so ti, bode prihodnost pokazala, obenem napada še nekega dobroseskega petelina, ki Vam pa ob kratkih pove, da bode še napred pel po svoji vesti in po svojem prepričanju in ne pa po napevih Vaših in nelega vedno žejnega moža iz Poreč, ki pa ne pije nič za klerikalno, dasiravno bi bil lahko že po gospodsko se vozil v kočiji, jedel in pil za njihove groše, ako bi bil le hotel. Dopisniku in sploh klerikalcem tudi ni ravno prijetno, da smo tudi zoper zadnje, to je tretje, občinske volitve vložili pritožbo, ravno zato jo pa tudi dolžijo, da je lažnjiva. Ako so pa to oni zagotovo vedeli, zakaj pa niso vložili protipritožbe in navedli resnice po njihovem sistemu. Spominjajo naj se pa tudi da, ako tudi sedaj zmagajo, ne bodo v četrtič kakor dopisnik trdi, kajti pri drugi volitvi ostali so pri žrebanju v manjšini — so pa gotovo to v svoji sveti jezi in prevelikem navdušenju od takrat že pozabili.

Resnica o propadli črnovrški mlekarni. Konkurz.

Tiste dni je došel v Črtni vrh znani konsumar kaplan Rudolf, brat v tem sestavku že omenjenih klerikalcev; v vas ga je bil privedel, če se ne motimo, žalostni rodbinski slučaj. Ob takih prilikah se navadno pomiri tudi največjemu rogoviležu politična kri. Ne tako — pri omenjenem kaplanu. S Severjem stamela v farovžu črnovrškem posvetovanja in sad je bil: kaplan Rudolf je bil pregovoril svoja brata, da sta odpovedala pomoč v rešitev mlekarne zadruge ter se izrekla še z drugimi več ali manj vplivnimi klerikalci — za konkurz. Kaj je konkurz in kako žalostne posledice prinese ta največji prijatelj katoliških konsumov v svoji torbici — tega seveda nista povedala usmiljenja vrednim zadržnikom — sanatična kaplaneta. Zaman je takrat svaril župan Lampe, zaman je opominjal pametni klerikalce Gašper Rudolf, naj zadržniki store vse, kar mogoče, le konkurza, ki resnično izgubo takorekoč podvoji, naj nikar ne napovedo. — In poravnava bi bila tudi res mogoča. Dolg bi se pomenkoma plačal, dragi stroji polagoma, ob najugodnejši priliki prodali. Valed konkurza, ki sta ga dosegla s svojim hujskanjem kaplana Sever in Rudolf, so se morali prodajati stroji na dražbi veliko, veliko pod kupno ceno in je baš vsled tega narasel dolg na več tisoč kron. To vsoto pa bodo morali — v smislu društvenih pravil — plačati mnogi, od kaplanov h konkurzu zapeljani, a sicer popolnoma nedolžni kmetje.

Kaj sedaj?

Velika, ogromna vsota se je nabrala, okrog 20 tisoč kron naj plačajo udje bivše črnovrške mlekarne. Gotovo je to velik udarec za črnovrško občino, velik posebno za male posestnike in kočarje, katerih je marsikdo denar na posodo vzel, da si je kupil kravico. Kdo se bo usmilil revežev? Je sicer par hujšakačev, ki menijo, da se bo dalo s pohodi okoli klerikalnih advokatov naj doseči. Reveži — se motijo. Načelstvu ne more nikdo do živega, to je dokazala deželna sodnija v Ljubljani, ki mu ni mogla dokazati ničakih ne pravilnosti. Obdolžena člana načelstva sta bila — v nasprotju z obtožbeni naših propadlih klerikalnih konsumov — popolnoma oproščena vsake kazni. Katoliški list „Slovenec“, ki naznanja sicer med svojimi dnevnimi vestmi skoraj vsako še tako brezpomembno zaroko — je

važno razsodbo popolnoma zamolčal, umevno, saj je bila ista naj-sijajnejši dokaz, da liberalno načelstvo ni tako slabo izvrševalo svoje naloge, kakor se mu je in se mu še skuša očitati. — Govoričenje „težili bomo načelstvo, težili nadzornike, oni n j plačajo i. t. d.“ je sad prvega razburjenja, ki je lahko porabi nevednež, da zapelje ljudstvo še v večjo nesrečo, ki pa v resnici ne more imeti posebnih koristi — vsaj v tem slučaju ne.

Nasprotno mi menimo, da bi se dalo mirnim potom še največ doseči. Člani, nadzorstvo in načelstvo naj bi se pametno med seboj pomenili, kako poravnati dolg, ki mora biti plačan; vsake zavlačevanje le pomnožuje itak gorostavno vsoto. Denar naj bi se n. pr. vzel na posodo in vračal amortizacijsko. Premožnejši posestniki naj bi pokazali pri tem nekoliko usmiljenega srca do ubožnejših. S tem bi bila stvar najlepše urejena in v občini bi zavladal v tem oziru prepotrebn mir.

Besedo — nasprotnikom.

Pojasnili smo ustanovitev, pojasnili delovanje mlekarne. Dokazali, da mlekarne ni bila nikako strankarsko podjetje, kakor katoliška konsumna društva, temveč zadruga, pri kateri je bil sicer načelnik — katerega je spoznal občni zbor najsposobnejšim — narodne stranke, v ostalem so bili zastopani večkrat tudi klerikalci; v nadzorstvu so imeli zadnji celo krepko večino. Pojasnili smo, da je bila duhovniška roka tista, ki je zapostavljajoč gospodarski pomen ulramontanski siljem — zastupljala zadržniško življenje in največ pripomogla k propadu mlekarne. Pribili smo tudi, da je bil zopet katoliški duhovnik tisti, ki je s svojim hujskanjem h konkurzu povečal deficit na več tisoč kron. — Omenili smo slednjič razsodbo deželnega sodišča v Ljubljani, vsled katere se je spoznalo načelstvo popolnoma nedolžnim. No, nekaj bi pač lahko očitali županu Lampetu in toje njegova prevetika — naglica; mogoče bi bilo koristilo mlekarne, da je imel gospod načelnik in izvrševanju zborovih in odborovih sklepov več — polže hitrosti.

Besedo — nasprotnikom! Ovržejo naj stvarno naše trditve, pred vsem pa nam naj dokažejo, da je bila mlekarne liberalno podjetje, dokažejo naj — v „Slovenec“ izgovorjene besede — da so bili narodnjaki tisti, ki so mlekarne uničili s svojim slabim gospodarstvom — in objubimo jim slovesno, da bomo liberalci ob posvajajoči se občinski volitvi kandidirali v prvem razredu enoglasno — gospoda črnovrškega župnika, ki se gotovo tudi ne bo branil po naši prošnji zasesti županskega stola, ali pa vsaj prevzeti častno mesto — prvega svetovaleca.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. februarja.

— Obstrukcija je ljudstvu v korist. Tu je stališče, na katero se je postavil škofov „Slovenec“. Komodno je to stališče vsekako, ali „Slovenec“ je pozabil povedati, kje je tista korist, ki jo ima ljudstvo od tega, da delajo klerikalce v deželnem zboru kranjskem še ves čas obstrukcijo. Dostej ni imela ta obstrukcija drugega uspeha, kakor da so odšle ljudstvu vse podpore, znašajoče na stotisoče kron in med temi tudi tiste državne podpore, ki jih ne bo nikdar več dobiti. Klerikalci so ljudstvu tako koristili, kakor požigalec, ki zapali sosedu hišo in potem pravi, saj sem mu koristil, ker si mora zdaj zgraditi novo hišo.

— Uspehi dr. Kreka v Dalmaciji. Dozdaj se o dalmatinškem zadržništvu ni slišalo nič slabega. Razvijalo se je počasi, a solidno. Odkar pa se je za to zadržništvo začel zanimati dr. Krek, so se razmere začele izpreminjati. Pač res: Kamor stopi kranjski klerikalce, tam več ne rase trava. V Dubrovniku obstoji „Hrvatska puška štedionica“. Ta mladi zavod je ujel dr. Krek na svoje hmanice. To je menda edins dalmatinska posojilnica, ki je stopila v zvezo s kranjsko klerikalno organizacijo. No, kranjsko-klerikalni upliv se je hitro pokazal. Izgledi majo. »Kar znajo kranjski klerikalci, znamo tudi mi, so si mislili gospodarije rešene posojilnice v Dobrovniku in so — sami sebi razposodili denar, kar so ga lahkoverni ljudje pri posojilnici naložili. Nadzorstvo je prišlo temu na sled in se je početju uprlo. Končno so vsi

člani nadzorstva odstopili. Kaj bo zdaj, se še ne ve, dobrega gotovo nič, to smo videli še pri vseh klerikalnih podjetjih.

— Oj srečni kmetje! In srečni dr. Vilko Schweitzer! Sedaj se mu godi, kakor se dr. Brejcu nikdar ni godilo na Kranjskem. In zakaj? Zategadelj, ker je nekako stereotipni „Totenvogel“ za klerikalne Šusteršičeve konzume. Kjer se on pokaže, tam že gotovo — grmi in se podira. Ne smete pa misliti, da nastopa dr. Schweitzer kot rešitelj in spasitelj jetičnih konzumov A kaj še! Vse kaj drugega. Tako je sedaj znani konzum na Blokah, s katerim se je pred kratkim pečala ljubljanska kazenska sodnija, prestopil v zadnji stadij. Treba je ubogim konzumarjem plačati zadnje groše. Lahko si mislimo, da jim ne gre denar iz rok za ta prokleti konzum. Pa jim ne bode nič pomagalo. Dr. Schweitzer jim je že za hrbtom. Kajti te dni se je dostavilo baje nad 70 izvršilnih dovolil po ložkem in ribniškem sodnem okraju, ki imajo to-le firmo: »Kmetijsko društvo, reg. zadruga z omejeno zavezo v likvidaciji, po likvidatorju Dragotina Seliškarju, ki ga zastopa dr. Vilko Schweitzer predlaga zoper... izvršbo radi 4 K itd. Če se pomisli, da vsaka vloga radi 4 K velja tudi 7 ali 8 K stroškov in da je 70 takih vlog, se lahko izračuna, koliko kronce bode ta likvidacija vrgla v žep našega dr. Vilkota Schweitzerja. Dragotin Seliškar, likvidator, zastopan po dr. Schweitzerju! To je firma. Tako se je tedaj zgodilo, da tiste konzume, katere je nedavno poklical v življenje oče dr. Šusteršič, sedaj dr. Schweitzer devlje in spravlja na mrtvaški oder. Oj srečno ljudstvo!

— Nikdar jim ni prav!

„Slovenec“ je na dolgo in na široko zabaval ker smo o obravnavi proti Ivu Tavčarju zaradi nesreče na Možakli obširneje poročali, nego običajno. Poročali smo namenoma obširno, zato da izve vsa javnost, kaj da je na stvari. To pa je bilo potrebno, ker je bil škofov list na naj-hudobnejši način prav v tej stvari begal občinstvo in ker so se zlasti jeseniški duhovniki povodom te nesreče vedli neznanško podlo in infamno. Zdaj so vsi ti tonzurirani pošteni postavljeni v pravo luč in to jim seveda ni všeč.

— V Šmarju pri Jelšah

službuje kot okrajni sodnik neki Wagner. Ta sodni okraj ima kakih 20.000 prebivalcev, med katerimi je komaj sto nemškutarjev, a vendar je sodnik v tem okraju strupeni nemškutar Wagner. Kaj si ta Wagner vse dovoljuje, izprčuje naslednji slučaj: Kar naenkrat ni hotel ta Wagner več poznati slovenskih imen katastrskih občin tega slovenskega okraja in začel je odklanjati vsako vlogo, kjer ni bila katastrska občina imenovana s nemškimi imenom. Tako je n. pr. zavrnil neko vlogo, češ, da ne pozna katastrske občine Slinvica, marveč le Schleinitz. Okrožno sodišče je seveda ta modri sklep sodnika Wagnerja takoj razveljavilo ali s tem stvar še ne sme biti pri kraju. Kdor si v izvrševanju svojih uradnih opravil dovoljuje take reči, s tem se mora še drug-če obračunati.

— Modra glava je nemškutarski župan Johann Seitz v Dobovi pri Breičah.

One dni so štajerski listi tega Seitzja nekoliko lasali, ker uganja prevelike nerodnosti. Modri župan je dal nato po maši uradno in javno oklicati: »Tisti, ki mene v časopise daje, se mora v osmih dneh pri meni oglasiti, če ne, ga bom tožil.« Pasja dlaka, ta Seitz je pa modra glava. Prava sreča, da je v Feldhofu zmeraj nekaj prostora na razpolaganje.

— Stari sistem na Koroškem.

Šolska uprava na Koroškem kar ne trpi — slovenskih učiteljev in učiteljic. Zavedno mu ušitelju in učiteljici ni na Koroškem obstanka. Kako se postopa kaže naslednji slučaj: V slovenske kraje pošilja šolska uprava na učiteljska mesta same zagrizene, jezikovno nesposobne ljudi, neko slovensčine

zmečeno učiteljico pa je prav sedaj poslala v popolnoma nemški kraj, v Oettingendorf v Lubudski dolini.

Družbe sv. Cirila in Metoda vodstvena seja bude v sredo 22. t. m.; ne pa kakor je napačno poročano bilo, v sredo 15. t. m.

Repertoar slovenskega gledališča. Jutri v nedeljo sta dve predstavi. Popoldne ob 3. uri izvenabonimentna ob znanih cenzih ljudska predstava izvirne narodne igrice »Martin Krpan«. Igra, ki se je tako prikupila občinstvu ter je doslej že štirikrat napolnila gledališče do zadnjega prostorčka, zasedena je tako, kot pri večernih predstavah in sodeluje vse dramsko osebje, operni zbor in vojaški orkester. — Zvečer uprizori se prvič na slovenskem odru nova velika burka »Rusom na pomoč!« Češki spisala K. Fořt in Č. Hrašek. Poslovenil in našim razmeram priredil I. Kuster. Glavno vlogo Krakovčana, Naceta Jame, ki se poda na rusko japonsko bojišče igra gosp. Verovšek, večje vloge imajo pa še gđ. Spurna, Noskova in Vugrinčičeva ter gg. Bolešča, Nučič, Tišnov, in Dragutinovič. Nove kostume, ruske in japonske uniforme itd. je izdelal gledališki garderobier g. Švaro, novo dekoracijo ognjenika Fuzijame je pa naslikal gledališki mojster g. Waldstein.

Gostovanje Ernesta viteza Camarotte na slovenskem gledališču. Znameniti mojster italijanske pevske umetnosti, večletni prvi tenor bivše zagrebške opere Ernesto vitez Camarotta gostoval bude na našem gledališču v dveh svojih najboljših partijah, s katerimi je dosegel doslej povsod najlepše uspehe in sicer v vlogi Manrica v Verdijevem »Trubaduru« in v vlogi Don Josea v Bizetovi operi »Karmen«. Predstave se vrše v abonementu in sicer je določena v torek dne 14. t. m. opera »Trubadur« na »pare«, za četrtek dne 16. t. m. pa opera »Karmen« na »nepare«. — V ravno teh dveh vlogah je imel umetnik v Brnu in Plznu najslajnejši uspeh. Eden izmed najraznejših kritikov, ki vsi ne morejo prehoviti umetniških kvalitete našega gosta piše v »Plzenskih Listih«: »Gospoda Ernesta viteza Camarotta slišati peti in videti igrati je sladko razkošje najčistejšega umetniškega užitka. On vse obvladuje, prav mič mu ne manjka, nič se mu ne ponesreči, — vse je pri njem spojeno v nad vse krasno celoto. Ta umetnik imel bi v prvi vrsti peti in igrati pred pevci in igralci. Tem samim najbolj imponira, ker je sicer težko predstavljati si, namreč veliki učinek, ki izvira iz prave čiste umetnosti, ki je iz morebiti niti prevelikega materiala toliko izdelala, glas skozi dolgo vrst let tako sladek in sveč obzaroval in katere vse intencije, vsako najmanjšo zahtevo glasbe in besedila tako diletno razumeva.

Slovensko gledališče. Po večletnem preledku smo zopet enkrat slišali »Karmen«. Kolikor večkrat se to opero čuje, toliko bolj ugaja. Skladatelj je v uporabi za to delo vsa izrazila moderne glasbe in ustvaril je rafinirano-pikantno skladbo odlično in izrazito romanskega značaja. Romanski so temi in ritmi, romanske so konture in boje te skladbe. Instrumentacija je blestava. Opera ima krasne arije, lepe recitative in odlične ensembles, v celem delu pulzira pravo življenje, vedno se čuti diš prave tragike. Opera stoji in pada s predstaviteljico naslovne vloge. Ta vloga je bila včeraj v rokah gđne Stolzove, in odkrito moramo priznati, da smo naravnost strmeli, kako izborno jo je izvedla. Karmen spada med značajke, ki jih je najtežje pogoditi. Navadno jo predstavljajo kot malo pridno žensko vroče krvi in velikih strasti. A Karmen to ni. Karmen ni malo pridna niti koketna, Karmen je demonična natura, je uničevalka moških in uničevanje je njena misija. Kakor hoče tiger videti kri, ker ga njegova narava v to sili, tako sili narava v to Karmen, da ugonobi vsakega moškega, ki se ji približa. Karmen dela tako, ne da bi se tega zavedala. Ženska zapeljivost, premetenost in predrznost — vse to je v njej vteleseno, in vteleseno je v njej tudi

žensko izdajalstvo. Karmen je taka, ker po svoji naturi drugačna biti ne more, ker ni navadna ženska, nego ženska v najvišji pot-nici — namreč strašen demon. Gđ. Stolzovi štjeje v veliki zaslugi, da je predstavljani značaj tako umela in ga tako izvedla. Ž. koj v prvem prizoru se je to pokazalo, ko zagleda don Joseja. Samo enkrat ga pogleda in njen sklep je storjen: ta mož mora biti moj in če bi morala sebe in njega uničiti. Mirno in ravnodušno sedi don José na svojem stolu in si spleta verižico. Le kakaj, dečko, v tebi se razvnamejo še plameni, da boš blazen ljubezni in hrepenenja. In zdaj se odkrije satanski značaj te ženske. Kakor kača, kadar hipnotizira zajčaka, tako je Karmen obkrožala don Joseja, se zadelovala ob njega in mu zapela špansko habanero »Da, ljubezen je lahkotkila...« Gđ. Stolzova jo je pela lahko, nekako igravo, nadvse zapeljivo. Kaj pomaga svarilo »in če me ljubiš, ti čuvaj se!« Ko vrže Karmen don Joseju cvetko v obraz in zbeži s nekakim peklenskim smehom, je vrli orjak, dobi sin in vzeši ljubimec že izgubljen. Ko pripeljejo Karmen iz tovarne, se hitro izkaže njena čarovna moč nad don Josejem. Z vezanimi rokami se stane k njemu tlače in bliže, z neznanke elasti in razkošja obetajo čim pogleda ga ukloni svojci volji in ko mu zapoje, da ga bo pričakovala pri Pastiji zunaj sevilskih zidov, tedaj je don José omamljen. S trepetaj čim rokami odveže konopce in omagdi Karmen beg. D mon triumfira. Don José pride v Pastijevo razup to krčmo. Še nekaj časa se brani, da bi Karmen vse žrtvoval, da bi iz ljubezni do nje postal de- z-rtier in hudodelec, ali Karmen ukloni njegovo voljo tudi zdaj. Gđ. Stolzova je naravnost izborno pogodila to zapeljavanje, to demonično silo predstavljanega značaja. In izborno je izvedla tudi preobrat, ki se izvrši v Karmen. Don José je malodušen in slaboten hudodelec, toži se mu po mestari, po rednem, poštemem življenju. In Karmen se odvrne od njega. Kakor pes se plazi don José za njo in prosjači za prijazen pogled, a Karmen ga podi od sebe kakor psa. Še zaničuje ga ne, on zanjo več ne eksistira, prav kakor da ga sploh ni nikdar videla. Njeno srce ima zdaj drug mož torero. Karmen ga ljubi, ker je zmogovalec, ker je pravi mož. Njega ne ljubi, ne da bi ga uničila, njemu bi služila; morda bi ga uničila pozneje, ko bi se ga naveličala. Karte ji prorokujejo smrt, če se odvrne od Joseja in vendar gre — svojo pot. Saj ni samo demon, nego tudi ženska, ki hrepeni po ljubezni. Ali svoje nature ne more za- jati. Hladno stopi pred don Joseja, dasi ve, da jo čaka smrt. Lahko bi se mu hlinila in lagala, s tem bi si rešila življenje. Vse svoje dni je lagala — samo ljubezni ni nikdar hlinila. Vedno je bila zvesta, v ljubezni in v sovraštvu. V teh prizorih je bila gospodična Stolzova zopet veledolichna. Kako so se njeni življenjski instinkti ustavljali smrti in kako jo je njena natura vedno gnala tja, kjer je čakal don José, da ji sunc bodalo v prsa. Gosp. Stolzova se je popolnoma vtopila v duh njene vloge in jo izvedla z izredno doslednostjo, v ostrih konturah in vender gračijozno in elegantno. Tudi pevske točke je izvršila sigurno in precizno, z lepim fraziranjem, in je lepo in pravilno stopnjevala ob sežno skalo nijans. Slušalec je čutil, da grejo ti spevi iz dna demonične duše. Gospodična Stolzova je kot Karmen prepričevalno dokazala, da je umetniška individualnost in resničen talent, ki se pošteno trudi, doseči višek umetnosti. Opmuniti je še treba, da so kostumi gosp. Stolzove obudili senzacijo. Gosp. Stolzova je imela izvrstnega partnerja v osebi gosp. Orželskega, ki je pel don Joseja. Ta partija »leži« g. Orželskemu posebno dobro in to je tudi pomagalo, da je dosegel tako lep uspeh. Gosp. Orželski je vsesokoz distingviran umetnik, ki ne uživa zastoj toliko simpatij med občinstvom. Kot don José si je te simpatije znatno poživil in utrdil. Bil je najboljši don José, kar smo jih doslej v Ljubljani videli. Kako preprosto in naravno je igral v l. dejanju poštemega mladeniča, ko ga Karmen zapeljuje, kako živo in pretreljivo je znal izraziti notranje boje, ki jih bije, ko ga je Karmen že omrežila; in potem kako strahotno je izvedel svoj značaj tam, ker se vzbudi v njem sovraštvo do srečnega tekmeča in ko izvede sklep, da umori njo, ki jo ljubi nad vse. S čudovito finostjo je pogodil vse nijanse razpoloženja. Kako mile in simpatične akcente je našel v nastopu z Mikaelo. In komu ni segla v srce krasno peta arija »Karmen, poslušaj me«, v trenotku, ko postane iz same ljubavne strasti — hudodelec. Petje g. Orželskega provzroči vedno najlepše estetično zadovoljstvo. V njegovem prelepem glasu so trepetale srčne strasti in bolesti, ki jih je čutil don José. Eskamila je pel g. Oržednik, dasi še ni popolnoma okreval. Karakteriziral je zmaganost vajnega torera jako spretno. Poznalo se je, da

se je poglubil v bitje in duševno žitje predstavljane osebe. Pel in igral je svojo partijo bolj mirno, kakor te delajo italijanski ali francoski pevci, a izvedel jo je korektno in vsesokoz lepo. Prav ljubka Mikaela je bila gđ. Klemensova in je svoje mičue, čustvene pevske točke jako dobro absolvirala. Pohvalo zaslužijo tudi gospoda Peršič in Kranjec, Betetto in Lebeda ter gđ. Kučerova in Kočevarjeva. Vsem, tudi zboru in otroškemu zboru se mora priznati, da so izvedli svoje vloge z umetniškim taktom in vobče se mora reči, da so se peke arije in recitative in ensambli vse skoz jako dobro in da je bila predstava odlična. Žilavost in trudaljubivost kapelnika g. Benička je dosegla zopet jako časten uspeh.

Družba sv. Cirila in Metoda je zopet sprejela od založnik družbenih vžgalic, tvrdke I. Perdani v Ljubljani, snaten prispavek 1000 K. — Družbi prihaja torej od prodaje vžgalic trajen dohodek in zato pozivljamo slovensko občinstvo in posebno slovenske trgovce, da kupujejo samo vžgalice »družbe sv. Cirila in Metoda«.

Slavčeva maskarada „1001 noč“. Opozarjamo na jutri se vršajo maskarado »Slavca« v Narodnem domu. Začetek ob polu 8 uri zvečer. Vstopnice se določijo dopoldne in popoldne v restavraciji pritrilno ter zvečer pri blagajni. Gledač pijače in jedi je ohranil vse potrebno sedanjim vestni gostilničar Bogovič, ki ima zares pristno, izborna vina po civilnih cenah, ki bodo vedno nabite. Pripravil je tudi posebne vrste orientalski golaž pod imenom »Bagdadski golaž« Nemaškovan blagovoljo naj priti v promenadni obliki. Na svidenje prijatelji društva in zabave.

Bob v Trnovem. V veliko maskarado pevskega društva »Ljubljana« so se pričela razpošiljati vabila. Ker se pri ogromnem številu razposilanih vabil preze ta ali oni, blagovolji naj vsak, kdor želi vabilo, isto reklamirati ali direktno pri odboru ali pa v prodajalni gospoda Gottharda na Starem trgu. Prihodnji teden se prične s predprijavo vstopnic, kar so iz priznanosti prevzela tvrdke Franc Čuden, Drag. Hribar in Iz. Gotthard.

Iz odbora društvene godbe se nam poroča: Neimenuvaneec je daroval društ. godbi mesto venca na krsto umrlega gosp. dr. Finza 20 K, ki naj se porabijo za nabavo zimskih suknj moštva društvene godbe. — Ker je g. Oskar Terglav, ki je dosedaj sprejemal naročila za oddajo godbe, obolet in zaeno tudi odpotoval, prevzel je pošte istega g. Fran Knific, knjigovodja »Glavne slovenske hranilnice in posojilnice«, Kongresni trg, na kar se p. n. občinstvo vlnudno opozarja.

Prostovoljnega gasilnega društva Vič-Glince predprijavo veselice, katere bude jutri v nedeljo v Traunovem salonu na Glincah, se vrši na korist društvene bolniške blagajne in je pričakovati obilne vdeležbe.

Iz Spodnje Šiške se nam poroča: Včeraj vršila se je občinska seja in sicer mirno brez vsake obstrukcije. Odobril se je proračun za tekoče leto, ter določila občinska doklada v znesku 17%. Za pregledanje računov iz leta 1904. bila sta izvoljena občinska svetovalca Kosler in Pogačnik. Leo Pogačnik prosil je koncesije za kavarno toda prošnja bila je odklonjena. V občinsko zvezo Spodnje Šiške bilo je vsled dokazane nega 10 letnega prebivanja v tej občini sprejetih več rodbin, med njimi tudi rodbina Viktor Bolafija, vinskoga trgovca. O—k.

Delavsko brašno društvo v Idriji priredi veselico s plesom v nedeljo, dne 19. svečana 1905 v prostorih »Narodne Čitalnice«. Začetek ob 8 uri zvečer. — Vstopnina za člane 20 h; za nečlane 40 h od osebe.

„Brašno društvo“ v Mokronogu priredi veselico v soboto, dne 18. svečana 1905 v prostorih gostilne »Pri lipi«. Spored: »Pojdimo na Dunaj«, burka v 4 dejanjih, potem ples. Začetek točno ob 8 uri zvečer. Vstopnina: Za člane prosta, za nečlane 50 h.

Jeseniški „Sokol“ je razposlal vabila k veliki prednostni veselici, ki se vrši v nedeljo, 12. t. m., v kolodvorski restavraciji (prostorih E. Guština). Ako smo koga prezrli pri razpošiljavi vabil, naj blagovolji to oprositi. Radi nepričakovanih ovir Sokoli ne nastopijo v društveni obliki.

Gospod Alojzij Schrey, o. kr. nadpoštar na Jesenicah, je pristopil kot ustanovnik k jeseniškemu »Sokolu«.

Rokodelski pomočniki v Idriji so priredili minolo nedeljo v gorenjih prostorih g. Frana Didča veselico, ki je v vsakem ožiru zelo dobro uspela. Znamenati je posebno z veseljem lepi gmotni uspeh, nad

140 K čistoga dobička, ki je namé njen v korist idrijski obrtniški bolniški blagajni Uteležba je bila izmed vseh slojev idrijskega prebivalstva tako mnogobrojna, da so bili ne le vsi prostori zasedeni, ampak je več udeležnikov odšlo, ker niso dobili prostora. Veselico je podastil s svojim posetom idrijski g. župan s svojo soprogo. Za zabavo je predvsem skrbel pevski klub pod vodstvom g. pevovodje Saks. Klub je proizvajal vse skoz dovršeno več zelo težkih umetnih pevskih točk. Omenjamo le teko skladbo »Na vrelu Bosne«, ki je bila prav umetniško zasokroženo prednášana. A tudi godbeni klub, pod vodstvom g. A. M. Saks, je prav izborno rešil svojo ne ravno lahko nalogo. Mnogo smeha in veselja je vzbudilo srečkanje, ki je marsikateremu udeležniku prineslo lepih dobitkov. Vseled pomankanja prostora se je šele proti polnoči otvoril ples, ki je trajal prav do ranga jutra. Veselico je bila od naših narodno zavednih rokodelskih pomočnikov prav okusno prirejena, posebno dobro se je posrežilo okrašenju veselinih prostorov s trobojnimi in zelenjem. Imenitna pohvala gre onim, ki so darovali lepe dobitke, kakor vsem preplačiteljem vstopninae, nič manjša pa tudi rokodelskim pomočnikom ki so se mnogo potrudili, da se je veselica tako sija no izvršila.

Zaradi grdega ravnanja se je v Trbižu ustrelil vojak Pisker. Poddastniki so ga tako tepnčili, da mu ni bilo več obstanka med živimi. Čuje se, da nemški poddastniki posebno s slovenskimi vojniki grdo ravna in jih psujejo zaradi njih jezika.

Čitalnica v Šmarju pri Jelšah priredi dne 18. februarja ml. veselico. Svira polnočevinska šmarska godba.

Vlom v Trstu. V Rocolu tik Trsta se neki Rudolf Zukulin zgradil nov paromlin Tržški tatovi so mislili, da mora biti v blagajni tega podjetja sila denarja; vlomili so v paromlin in v železno blagajno, a trut je bil zama, ker v blagajni ni bilo ne enega krajcarja. Podjetnik s tako prazno blagajno je tudi nekaj posebnega.

Uspešno pogozdovanje goličav kmečkoga posestva: Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo je v letu 1904. različnim posestnikom iz Kranjskega priznalo premije, oziroma pohvalna pisma za uspešno pogozdovanje goličav. Dobili so: a) pohvalna pisma (diplome): France Magajna iz Gor. Vrema, Josip Smerdel iz Nemške vasi, France Klemen iz Črmošnjih, Avgust Novak iz Železnikov in Ivan Jonke iz Mozolja; b) premije v znesku po 40 kron: Marija Vehove iz Trzina, Mati a Švigelj iz Borovnice, Peter Schemitsch iz Reintala in France Perz iz Male Gore; c) premije v znesku po 20 K: Jakob Kobal iz Broda, Janez Kandare iz Dan, Janez Cvetnič iz Nemške vasi, France Zupančič iz Kamnič in Janez Rovšek iz Dola. Eden prosilec se je zavrnil, ker izvršena pogozditev ne odgovarja stavljenim pogojem.

Važno za potnike, ki žele potovati v Ameriko. Prav dobri časi se niso nastopili v Ameriki, še je obilo delavcev brez posla, a vendar je le še mogoče dobiti, posebno ako ima kdo znanca tu. Zelo važno je pa za potnike: Vsak potnik mora biti popolnoma zdrav, ne nad 45 let star, pohabljen ne sme imeti uobeden ud. Zelo strogo se gleda na oči, in ako so le kaj rdečkaste, že vrnejo potnika. Tudi zaradi kožnih boleznih vračajo ljudi v Evropo. Ako kaka ženska v Evropi ostavi svojega moža in pride sem, a oblast to ve, jo pošlje nazaj. Zenske v drugem stanu, ako ne potujejo k možu (in to morajo dokazati z zapriseženim pismom od moža) se vrnejo domu. Za vsakega potnika je dobro, ako ima naslove prijateljev, znancev in sorodnikov. N. h. ne sme reči, da ima delo zagotovljeno, takoj je kratkim potom vrnjen nazaj kot pogodbenik. Vsak potnik mora imeti poleg vožnega listka, to je parobrodnega in železniškega, še 10 dol (50 K) ako potuje do Chicago, dalje v Michigan, Kansas, Wisconsin 15 dol; v Montano, Colorado, Californijo, Utah 20, Minnesota, Washington itd. pa 20 do 25 dol, to je za potne stroške. To naj vsakdo vpošteva. Agente, kateri pišejo, da spravijo ljudi s slabimi očmi in drugimi telesnimi napakami v Ameriko, ni verjeti; to posebno radi store neki možkarji sedaj v Baselnu in so preje Slovence sleparili v Udini.

Koliko Ljubljana na leto potrebuje. Po uradnem izkazu se je leta 1904. v ljubljansko mestovpeljalo užitni podvrženega blaga: 281 hl. ruma, 1569 hl. špirta, 712 hl. žganja, 18.659 hl. vina, 5525 hl. vinskoga mošta, 144 hl. sadnega mošta, 26.844 hl. piva, 1304 hl. kisa, 4249 goved, 8141 telet, 2348 ovac, 2888 jaguet, 474 prašičkov, 9135 prašičev, 148.169 kg. mesa, 11.112 vel. perut-

nine, 82.178 male perntnine, 4 jeleni, 640 srn, 3034 zajcev, 712 kg. razsekane divjačine, 589 fazanov, 1827 jerebic, 4 liske, 11 ducatov malih ptičev, 16.272 kg. žlahtnih rib, 14.600 kg. navadnih rib, 189.000 kg. riža, 5.695.646 kg. moke, 1.886.760 kg. ovsa, 3.412.200 kg. otrobov, sena in slame, 89.850 kg. zelenjadi, 1.138.976 kg. svežega sadja, 113.867 kg. suhega sadja, 85.100 kg. masla, 29.475 kg. loja, 78.194 kg. svinjske masti in slanine, 114.521 kg. mila, 63.100 kg. sira, 1.935.600 jajec, 4958 kg. voska, 200.997 kg. olja, 34.360 m³ trdih drv, 5.026 m³ mehkih drv, 284.100 kg. oglja, 40.783.300 kg. premoga. V primeri z v letu 1903. vpeljanim blagom, se je leta 1904. več vpeljalo: 100 hl. ruma, 1573 hl. vinskoga mošta, 79 hl. sadnega mošta, 2008 hl. piva, 41 prašičkov, 917 prašičev, 326 vel. perntnine, 10.445 male perntnine, 1 jelen, 10 srn, 3044 zajcev, 160 kg. razsekane divjačine, 137 fazanov, 461 jerebic, 1104 kg. navadnih rib, 4825 kg. riža, 138.692 kg. moke, 1.219.215 kg. ovsa, 547.619 kg. otrobov, sena in slame, 205.775 kg. svežega sadja, 53.203 kg. suhega sadja, 10.550 kg. masla, 221.080 jajec, 1476 kg. voska, 8147 kg. olja, 5452 m³ trdih drv, 721 m³ mehkih drv, 14.064 oglja, 1.802.237 kg. premoga; manj pa se je v letu 1904. vpeljalo: 9 hl. špirta, 54 hl. žganja, 1518 hl. vina, 361 hl. kisa, 352 govedi, 1217 telet, 611 ovac, 248 jaguet, 4492 kg. mesa, 836 kg. žlahtnih rib, 6965 kg. zelenjadi, 3387 kg. loja, 2616 kg. svinjske masti in slanine, 1286 kg. mila, 2549 kg. sira. Na večjo vpeljavo vinskoga mošta je vplivala dobra kvaliteta letšnjega pridelka; zato pa se je vina manj vpeljalo. — Pri večji vpeljavi piva vpoštevati je intenzivno konkurenco vnanjih pivarn. — Govedi telet in drobnica vpeljalo se je 2428 glav manj ko prejšnje leto, tudi mesa se je za 4492 kg. manj vpeljalo; tega utegne kriva biti draginja mesa. — Cena prašičev je bila znatno padla, zato se jih je pa tudi več vpeljalo. — Da se je riža, moke, sadja, masla in olja skoraj za pol milijona kilogramov več porabilo, ko prejšnje leto, je vzrok gotovo le v draginji mesa iskati. Kuriva t. j. drv in premoga se je pa več porabilo, ker je bil mraz precej hudo pritisnil.

Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem dež. sodišču. 1. Florijan Kuhar, krojač v Smartnem, je bil jezen na Hubadova dekleta, ker se mu ni hotela ena, ko je prišel ponoči na okno trkat, oglasiti. Dne 11. listopada je zagnal za Marijo Hubad kamen v vežo, a jo k sreči ni zadel. Dva dni po tem dogodku je nagovoril fanta Miho Zupana, delavca iz Smartna, da sta šla skupaj ponoči pred Hubadovo hišo in tam pobila okna, tako da je letelo razbito steklo na poleg stojčee postelje. Kuhar je bil obsojen na štiri mesece, Zupan na štiri tedne ječe. — 2. France Burgar, posestnikov sin iz Loke pri Mengšu, je znan pretepač in je bil zaradi tega tudi že trikrat kaznovan. Dne 31. mal. srpana 1904 je stal s precej vinjenim Janezom Čebulom pred Jankovičevu gostilno v Loku. Prišel je tja tudi France Čebulj ter hotel svojega strica spraviti domu. To pa ni bilo Burgerju všeč; prišlo je do besedovanja, končno je potegnil obdolženec nož iz žepa ter poskodoval Čebulja na levih seucih, dvakrat ga je zabolal pa med rebra. Koj drugi dan se je Burger zopet tepel. V Habjanovi gostilni je bilo več fantov; začeli so drug drugega zbadati, končno je pa prišlo pri potoku Pšata do spopada, kjer je Burgar Jakob Šarca z nožem poskodoval na zadnjem delu glave in mu zadal tri udarce v hrbet. Nobena teh poskodb ni bila težka. Obsojen je bil na osem mesecev težke ječe. — 3. Antonio Bonutto, kamnosek pri Vidmu na Laškem doma, je v Reženovi hiši v Škofji Loki domačo dekle na posteljo vrgel in jo dalj časa tušal, da se ni mogla ganiti. Iz tega mučnega položaja jo je rešil gospodar, ki je na njeno vpitje prihitel na pomoč. Obsojen je bil na šest tednov ječe. — 4. Janez Škrabelj, železniški delavec iz Zgor. Save, je na železniški postaji v Kranju prešil dva Pollakova delavca, da bi mu pomagala prazni železniški voz, ki so iz njega izločili ječice, potisniti k drugim in jima povedal, da morata pri porivanju voza stati ob strani, ne pa v sredini med takozvanimi »puferji«. Ta malo marnost od strani Janeza Škrabelja je dala povod nesreči, da so bili medtem ko se je voz zadel v drugega, delavec Francetu Svetelju zmečkani trije prsti Škrabelj je bil obsojen na tri tedna strogega zapora.

V znamenju alkohola Včeraj se ga je bil čevljar J. S. sta nujod na Dunajski cesti, nekoliko preveč naviekel in je prišel domo tako razburjen, da je prijel sekuro i zadel razgrajati po stanovanju. Rst sekal je dve postelji in en stol n drobne kose, potem pa začel še žen pretepatvati, kar so mu pa končno vendar preprečile stranke, ki stajajo v hiši. No, danes vročkrvi

brezvar svoj obrabici in g tovo ž... obžaluje in bode moral mnogokrat... potežni drto, predeu si bode na... pravit zopet vso opravo, katero je bil... razseksi

Tatvini. Danes dopoldne je v neki prodajalnici na Pogodarskem trgu Katarina Stergarjeva iz Sela št. 13 kupila 29 metrov kontanina in nekaj bombaža. Proda alki je Stergarjeva plačala ter se v tem spomnila, da potrebuje še nekaj drugega in položila zavetek poleg sebe. V tem ko je kupovala še drugo blago, je nekaj ženska pograbila zavetek in odšla s njim iz prodajalnice. Tatvino so sicer kmalu opazili, t da t oca je bila na ulici že izgubila. Kleparstvom moštju v Srečkovo Nollju je bila sindič iz veže v studentovskih ulicah št. 2 ukradena slikarska lestev, vredna 12 kron.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpravilo v Hrušovo 62 Hrvatov.

Izgnubljene in najdene reči. Neža Maroit je izgubila denarnico, v kateri je imela 40 K — G. Jerni P. čok je izgubil denarnico z vsoto 3 K 30 vin. — Prostek c. in kr. 27 prepolna je našel srebrno verigo. — Šolski učencev Stanke Koč-k, stenoč v Velikih dolnarskih ulicah št. 10, je izgubil dvoje šolskih izpričeval.

Izkaz posredovalnega odseka „Slovenskega trgovskega društva Merkur“. Izšlo se: 1 pomočnik manufakturne stroke za Ljubljano, 1 pomočnik manufakturne stroke za Celje, 1 pomočnik manufakturne stroke za Kranj, 4 pomočniki gaanterijske stroke za Ljubljano, 1 pomočnik galanterijske stroke za Ptaj, 1 pomočnik špecerijske stroke za Ljubljano, 1 pomočnik špecerijske stroke za deželno, 9 pomočnikov mešane stroke za deželo, 1 pomočnik za Celje, 1 praktkant za Kranj, 1 kontoristinja za Ljubljano, 2 prodajalki za Ljubljano. — Sužbe iščejo: 2 pomočnika manufakturne stroke, 6 pomočnikov špecerijske in železninske stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 11 pomočnikov mešane stroke, 5 kontoristov, 2 prodajalki oziroma blagajničarki, 1 učenka.

Hrvatske novice. V saboru se je med drugim obravnavalo tudi o predlogu poslanca dr. Franka, naj se za tiskovne pregrehe zopet določi porotno sodišče. Proti sta govorila posl. dr. Šilović in sekijski načelnik dr. Šumanović. Zadnji je povedal, da se vlada resno bavi z reformo tiskovnega zakona. Tudi prosta kolportaza bi se bila že dovolila, toda bati se je, da bi potem mali krajaški lističi s svojimi pikanterijami ubili velike liste. — Dr. Frankov predlog je bil odklonjen. — V prihodnji seji izvoli sabor 40 delegatov za skupni državni zbor v Budapešti. — Hrvatski pedagoško-književni zbor je imenoval na svojem XXXIII. običnem zboru za častne člane izmed slovenskih pedagogov gg. dr. Fr. Ilešiča, profesorja v Ljubljani, in H. Schreinerja, ravnatelja učiteljskega v Mariboru. Kot pravi člani so imenovani gg.: Dimnik Jakob in Jelenc Luka, učitelja v Ljubljani ter Engelb. Gangl, učitelj in urednik v Idriji.

Najnovije novice. Morilka Klein se je poskušala že trikrat v zoporu usmrtiti. Prepeljali so jo v bolnišnico za ujetnike. — Ustrelil se je med vožnjo iz Aleksandrije v Trst dunajski zdravnik dr. Eugen Friedmann. — Rudarski štrajk na Nemškem se bliža svojemu koncu. V glavnih podjetjih so se d-lavci že izrekli za začetek dela. — Začel pa se je rudarski štrajk v Belgiji. Danes je štrajka 80000 delavcev. — 33 rat oženjeni Nemeo Hoch v Čkagu je moral priznati za svoje žene deset žensk, ki so prišle iz raznih krajev, da jih je sodišče konfiriralo z zločinom. Kaj je z ostalimi 23 ženami, se ne ve. Nj-brže je vse pomnil, vsaj pri devetih je to skoraj popolnoma dokazano. — Pogodbo z novimi avstrijskimi orožniškimi častniki je turška vlada včeraj podpisala.

Primadona — revolucijonarka. Primadona na carski dvorni operi v Petrogradu gospca Kuša, je odpuščena, ker je dajc revolucijonarka. — Čevljarji se iščejo. Rusko vojno ministrstvo je baje sklenilo najeti 1200 čevljarjev ter jih poslati na bojišče krpat vojak m čevlje. Čevljarji dajc mesečno 100 rubljev in vojsko hrano.

Naloga avstrijskih častnikov v Novem Bazaru. V belgajskem „Trgovinskem Glasniku“ je čitat: „Nekoliko dni se že mud-ta dva odlična Srbina in novopazarskega sandžaka, ki pripovedujeta čudne stvari o vedenju avstrijskih častnikov v imenovanem sandžku. Odkar je padel Port Artur hodijo redno po vaseh ter pripovedujejo na-

rodu, da je Rusija propadla, da ni sposobna več niti sama sebe braniti, kako šele balkanske Slovence; da bo sedaj izgubila vsakršen upliv na Bal-kanu, zategadelj da je za nje najboljše, da se drže Avstrije, ki jim bo dala šole, ceste, pa tudi denar, ako ga jim ga bo treba. Zato pa morajo ugrabiti za orožje ter začetki do prihodnje spomladi vstajajo, a Avstrija jim bo pomagala. Tako pa ne dela le par častnikov, temuč vsi vsak dan, pri vsaki priliki, a posebno o praznikih, kadar je narod zbran pred cerkvijo ali v krčmah. Prav nič se ne ženiirajo sedeti skupaj s kmeti ter jim plačevati vino, samo da jim moreto to pripovedovati.

Dolgo soanje. Sloveči pisatelj Aleksander Dumas ml. je bil nele v svojih spisih, temuč tudi v ustne a občevanju nagel satirik. Neki večer je sedel s pisateljem Soumetom v gledališču, ko se je prvič igrala neka Soumetova igra, Dumas je zapazil nekega obiskovalca, ki je trdno spal ter rekel svojemu sosedu: „Vidite, tak je vpliv vaše igre!“ Drugi večer so igrali neko Dumasovo igro, in Soumet se je skrbno oziral po celem gledališču da bi se maščeval, dokler res ne opazi, da je nekega obiskovalca premagal spanec. Brž je potkal Dumas po rami rekoč: „Prosim, ljubi Dumas, prepričajte se, da pri vaši igri lahko ljudje ravno tako pokojno spe, kakor pri moji.“ — „Kako to“, je naglo odgovoril Dumas, „to je vendar najin znanec od sinoči, sploh se še prebudil ni!“

Ročne granate. Že v 17 in 18 stoletju so bile v vojskah v rabi granate ali bombe, metane z roko. To orožje se je ponovilo še posebej v sedanjih rusko-japonski vojni. Japonci so je rabi v bitki pri Liojangu da so pr-maknili Ruse iz zaseti. Enako so jih rabili Rusi pri obrambi Port Arturja. S pa te krogle napolnjene z razstreljivom imenovanim „yr. Xilin“, katere služijo najbolj pehoti pri napadih ali obrambah kakih utrdb. V prejšnjih časih so bili v vojskah nalahč za to orožje določeni vojaki imenovani „granatirji“.

Pretendent za tatarski prestol. Vsi d revolucjskega gibanja v Ruskem so se začeli tudi Tatarji na Krimu neva-no puntati. V Babóisaraju, prestolnici bivših tatarskih kanov, se je pojavil tatarski pretendent, ki se imenuje Šahal-Girej-Kan ter trdi, da je vnuč zadnjega tatarskega kana Šahin Greja, ki se je leta 1783 podvrzel Rusom. Pretendent hodi v spremstvu oborožene telesne straže po tatarskih pokrajinah ter pridiguje sveto vojno Rusiji. Izdal je oklic v tatarskem jeziku, ki pravi: „Prišel je trenotek, da požene mo Ruse iz dežele ter obnovimo staro državo tatarskih kanov. Jaz Šahal-Girej-Kan, zakoniti dedič tistih slavnih tatarskih vladarjev, pred katerimi je nekaj ležala Rusija v prahu, zabtevam danes od cesarja Nikolaja najraj prestol svojih očitov.“ — Uradna ruska poročila opisujejo p pretendenta kot prenapetega verskega fanatika. Iz Sebastopola so prišli ruski vojaki v Babóisaraj. Splošno se sumi, da Tatarje čouvalo iz Carigrada, ker so tudi moham danske vere.

Lov na volkove na Ruskem. Poseben način lova, v katerem je korist združena v zabavo, imajo na Ruskem in sicer na volkove. Več izurjenih strelcev sede na lahke sani, v katere so vpreženi iskri konji. Voznik mora biti v svojem poslu že izurjen. Na voz vzamejo lovci seboj mladega prašička. Ko ga kdo vščipne v nogo, prašiček zavili in njegov glas obrne nase pozornost volkov, ki si za žele mastne svinjske pečenke. Takoj se seveda zapode volkovi na sani. Da jih zgrabijo lovci kolikor mogoče blizu, tu patam pokažejo volkovom prašička. Vsaka zver, ki si drzne preblizu, pade, zadeta od smrtonosne svinčenke. Konji se seveda plaše pred volkovi ter dirjajo bliskovo po ravnini. Vse je podobno divjemu lovu. Vozniku in strelcem je treba mirne roke in hladne krvi, ker pogled na lesketajoče se volčje oči in odprta žrela iz tolike bližine ni baš prijeten.

Državi zvesti Nemci. Cesar Viljem je obhajal 29 januarja svoj rojstni dan. Pri tej priliki je do bil čestitke iz raznih krajev. „R-ichs-anzeigera“ je potem prinesel cesarjevo zahvalo, v kateri pravi cesar: „Ne samo iz nemških pokrajin, sk raj iz vsob d žel sveta se mi je čestitalo. Kjerkoli so zastavili Nemci nogo, spominjali so se verno mojega rojstnega dne kot narodnega slavlja ter mi izkazali svoje zvesto mišljenje.“ Med tiste N-mce, ki so ostentatno praznovali na ta način rojstni dan cesarja Viljema II, je znan od-stot-k avstrijskih podanikov, takozvanih Vannemcev.

Dobrotnik človeštva. V Londonu je umrl g. Carl Rley, ki so ga nazivali »darežljivi skopuh«.

C-lo svoje življenje je preživel v mali sobici ter si privoščil le najpo-trbnejše za življenje. Ali zato pa si bogastva ni kupil, temuč je celo svoje premoženje, 100000 funtov štrl, porabil za podporo vsakom, bolnišnicam in šolam. O vsem njegovem premoženju je ostalo le toliko, da so se poravnali pogrebni stroški.

Še neznan deli sveta. Mnogo je še na svetu po narodi bo-zatih krajev, ki še niso nikomur znani. Tako teče reka Amazona skozi ob-širne pokrajine, kamor še takorekoč ni stopila noga b-lokožca, a že z reke je videti, kako bogati gozdovi se širijo ob obeh straneh, polni dra-goencnega drevja, sadja in divjadi. V severnih gorah se najde mnogo srebra, slata in drugih kamnov. Ob-širne pokrajine v Venezueli in Bri-tiški Guyani bi prinesle milijone ti-letemu, ki bi jih odkril. Toda pokra-jine imajo nezdavno podnebje ter se leti vsakogar smrtom-varna mrlca, kdor hoče prodirati v notranje dele. Z to bo treba pač najprej najti zane-sljivo sredstvo proti mrlci, preden se bo svet mogel razkriti in izrab-ljati. Tudi v notranji Afriki je vkljub mnogobrojnim raziskovalcem še mnogo sveta neznanega. Tudi tam je še veliko nevdignjenega premoženja, slonova kost in drugi pridejki, toda nezdavno podnebje in sovražno pre-bivalstvo ovira vsako prodiranje. Celó Severna Am-rika ima še veliko nez-nanih detel. Daleč na severu je Grenlandija, Alaska, a sluti se, da je ouostran severne Alaske še dežela, ki na zemljevidih ni zaznamovana. Ravno tako še tudi ni odkrit svet severnovzhodno Britiške Kolumbije. Cele kvadrante mlje so, kamor do-vek še ni stopil. Svet bi se dal brez-dvomno deloma obdelati, deloma pa hrani bogate zaklade pod zemljo. B doči rodovi bodo imeli tu veliko kolonizacijsko delo. V državi Wa-shington oddaja »Olympic Mountains« malo znano deželo približno 6300 km². Tukaj biva zelo divje plemo, ki se ga nihče ne upa nadlegovati. Razisko-valci, ki so se perili v gore, se niso več vrnili. Poginili so ali v pragodnih ali pa so jih divjaki pobili. Nekatere pokrajine Južne in Severne Amerike, ki so dandanes skoraj neznane, so bile pred stoletji ngosto obljudene. V Avstraliji so obsežne planjave, kamor še ni stopil belokočec; severo-zpadna Avstralija je skoraj še po-polnoma neznana. Tudi v Sibiriji bi imeli geografi še mnogo posta. Pri tem je dežela zelo bogata. Mongoli, ki pridejo v najbolj zapuščene dele, prinašajo seboj drago kamenje ter pripovedujejo, da je takega kamenja še več v gorah. Raven tega je v osrednji Sibiriji mnogo železa, bak a in srebra, a vendar nihče ne koplje. Borneo, Papua in Madagaskar so še zelo malo znani otoki, a v Tihem morju je še mnogo neznanih otokov.

Sv. pismo na Turškem. Sultan je sprejel nedavno liverpool-skega odvetnika Quittama, ki je menda odločujoč dan t-kovane an-gleske biblijske družbe. Quittam je posredoval pri sultanu, naj bi se kol porterjem dovolilo po celi Turčiji prodajati sv. pismo. Sultan mu je pojasnil, zakaj je t-ka prodaja d-loma prepovedana. Turki se nikakor ne boje, da bi misijonarji in sv. pisma sprebrnili mohamedance h krščanstvu. Prodaja sv. pisma v Tur-čiji, Macedoniji in Armeniji se toliko časa ne zabranj, dokler se res pro-dajajo pristna sv. pisma. Toda oblasti so zvedele, da v Macedoniji in Ar-meniji takozvani kolportirji prodaj-ajo sv. pisma, ki imajo po več strani revolucionjskih spisov, da, cele revolucjske knjige prihajajo med ljudi samo v pletoicah sv. pisma. Iz tega vzroka je sultan prepovedal, da sv. pisma ne sm-jo prodajati kol-porterji. B bajske družbe pač smejo ustanavljati knjigarne, v katerih se prodajajo sv. pisma, toda turške oblasti imajo tudi pravico, da tedaj in tedaj pregledajo zaloge, ali je v njih res samo »božja beseda«.

Iz ljubosumnosti je od-rezalo nos nekoga dekle na N žjem Avstrijskem v svojem ljubimcu. Dekle je še dalje časa opazovalo, da ji njen »fantiček« postaja nezvest. V sled tega je sklenila, da se maščuje. Povabila ga je nekega večera pod svoje okence. Pršel je res, nič hu-dega sluteč. Ko se je razgovarjal s dekletom, potegne dekle britev ter mu popolnoma odreže nos, da je padel na tla. Nezvesti ljubimcu se je z groznim krikom zgrudil ves krvav. Prepeljali so ga na Dunaj.

Obisk Amerikancev. Leto inje leto bo obiskalo Evropo naj-manj stotisoč Amerikancev. Paro-brodne družbe imajo že toliko na-ročil, da so že vsi osteri oddani.

Čuden urednik. Pred bu-dapeštanskim sodiščem je stal te dni trgovski pomočnik Adar Löw y. Njegova nesreča je bila, da je na vsak način hotel postati urednik. Ustanoviti je hotel beletrističen list

»A Munkac. Toda denarja ni imel, ki je skoraj glavni pogoj pri usta-navljanju list v. Da pa se mu ven-dar posreči gorčča ž-lja, vlomil je v trgovino, v kateri je služil ter iz-praznil blagajno.

Papežev stric umrl. V vasi R-ssa, v rojstnem kraju papeža Pija X. je te dni po kratki bolezni umrl 90letni papežev stric, Josip Battio Negova žena Huminata je bila sestra Margherite Sartori, papeževe matere, ki je vzela za moža posatnika Sarta. Papeževim sorod-nikom je usojeno, kakor se kaže, dolgo življenje in če ne bo papež v tem oziru izema, je mogoče, da bo Pij X vladal še dalje časa, kakor njegov orednik Lev XIII.

Berolinska cestna železnica je božične praznike prevo-zila skoraj 4¼ milijona oseb. Največ prometa je bilo v soboto, vozilo se je 1¼ milijona ljud; potem pa pride Štefan dan z 1196000 os-bami.

Drama pred sodiščem. V južni palači v Berlinu se je dogodila pretečene dni strašna drama. Obravnavalo se je zaradi ločitve za kosa m-d trgovcem Ackerm in njegovo ženo iz Wiesbaden. Trgovec je prišel k obravnavi z obema svo-jima otrokoma štiriletnim d-čkom in šestletno deklico. Sodnik je zaman prigovarjal, da bi se zakonska sprizajnila. Povedal pa je, da se bo sin prisodil materi, ako se zakon loči. To je moža tako razburilo, da je m-d odmorom šel v sosedno sobo, kjer sta otroka č-čkala ter ustrelil sinčka iz revolverja. Potem se je vrnil v sodno dvorano ter se pred ženo ustrašil.

Nova sfera grofice Montignoso. Iz Draždan so bili takoj o Božiču odposlani detektivi v Florenco, da so tajno opazovali življenje grofice Montignoso. Ko so se pred par dnevi vrnili v Draždane, prinesli so o bivši prestolonaslednici tako neugodne vesti, da je kralj takoj poslal justičnega svet-nika Körnerja, da odvzame materi malo princezinjo Moniko. Dokazano je baje, da grofica Montignoso zadnji čas sploh ni bila v Florenci ter se tudi za vzgojo svoje hčerke prav nič ni brigala. Mala princezinca je baje bolna. Nadzorovanje grofice Montignoso je prevzel nemški konzulat v Florenci. Z druge strani se poroča, da je bila vzgojiteljica male princezinje tista, ki je pisala kralju v Draždane o lahkomišelnem življenju grofice. Govori se, da se misli grofica spomladi poročiti z grofom Guicciardi-nijem, in le vsled tega boče draždanski dvor vzeti grofici hčerko, da se vzgoji na Saksoskem. V Draždane je došla včeraj vest, da se je poskušala grofica umoriti. Vest se dosedaj ne potrjuje. Draždanskemu odposlanec je grofica zadrževala, da je žrtev grdega obreko-vanja.

Zdravljenje rdečega nosu. Rdeči nos, tako sitno in raz-širjeno zlo, ima notranji in zunanji vzrok. Pri damah z nežno ali tudi omeh-kuženo kožo nastane navadno vsled ne-ugodnih vremenskih vplivov, vsled po-goste in nagle spremembe temperature, vsled trajnega bivanja na prostem, vsled ozebline itd. Najvažnejši notranji vzrok je reobilo uživanje alkohola. V obeh slučajih se razširijo zgornje krvne ce-lice. Proti temu navadno ne pomagajo nobene maže. Da se nos temeljito ozdravi, morajo se razdreti krvne celice, ki se rdečijo skozi nos. To pa se zgodi najzanesljivejše z elektriko po metodi, ki jo je iznašel profesor Lassar v Berlinu. Elektromotor goni konkusor, kakršen se rabi pri plombiranju, in ki ima na malem drogu 40 finih pozlačenih platinastih konic. Vsled aplikacije teh konic se pritira nosna koža do močnega krvavljenja. Profesor Lassar zatrjuje, da zadostuje 6 do 8kratna procedura, da dobe celo bakreno in škrlatno rdeči nosovi popolnoma normalno barvo.

Iz življenja ptic. Možnost, da ranjene in pohabljene ptice nadalje žive je večja, nego se meni vobče. Ži-vali okrevajo po ranah, zadobljenih vsled strela, vsled pasti itd. nepričako-vano hitro. Tako se poroča od neke jerebice, da se je popolnoma brez nog držala svojcev ter se veselo nadalje razvijala. In ravnotako so našli fazane, ki so se prav dobro počutili, čeravno so vsled strela ali pasti izgubili večji-del kljuna. Znan je tudi slučaj, o ta-kozvanem koscu, da je brez težave žival dalje, ko se je zaletel v brzojavno žico ter si pri tem odlomil eno perut-nico. Divje ptice kažejo nasproti svo-jim družicam, ki so se kakorsibodi poškodovale, posebno sočutje. Večkrat so že opazovali, da so si v sili pomagale. Tako se pripoveduje o neki lovski družbi, ki je slučajno naletela na divje kokoši. Ena je bila slepa, druga je pa očividno prevzela njeno preskrbo-vanje; vodila je svojo družico, prinašala ji hrane, ter bila vedno ob njeni strani. Ptice so sploh podvržene čudnim ne-zgodam. Zdi se skoraj neverjetno, da si je ptica ob letanju v svobodnem zraku zlomila perutnico; in vendar je znanih več takih slučajev, ko so vsled naglega letanja mnogih ptic

dogajajo razne nezgode. Deževnik in divja kokoš se večkrat ubijeta, ker v naglem letanju trčita ob zid. S kako silo da lete ptice po zraku, za to po-daje dokaz dejstvo, da je nekaj na-vadni drozgač popolnoma prebil 30 mm debele ogledalno šipo na svetliniku pri Turnberryju. Mnogo ptičev se ubije s tem, da se zaletc v brzojavne žice. Pomorske ptice trčijo večkrat skupaj ter se tako poškodujejo. Morda eden najzanimivejših nesrečnih slučajev je bil pač ta, da je 16 jerebice istočasno priletelo v brzovlak, vsled česar jih je ostalo 11 takoj mrtvih.

Novoletne čestitke vladarjev. Pariški tiskarji so poslali na predsednika Loubeta prošnjo, naj to leto ne odstopi od običajnega čestitanja s posetnicami, ker bi s tem trpelo ti-skarstvo znatno škodo. Povodom tega prinaša „Figaro“ vest, iz katere se razvidi, da potrebuje angleški kralj za čestitanje k Novemu letu več sto tisoč posetnic, predsednik Loubet več deset-tisoč, a za njim pridejo ruski car, nemški cesar, avstrijski cesar. Zadnja dva jih rabita znatno manj. Za njima prideta italijanski in španski kralj.

Dva junaka. Za časa obleganja Varšave je ukazal ruski pod-maršal knez Paskijevič, da se izstrelji baterijska salva na neko določeno točko. Zapoved se je izvršila, toda brez vsa-kršnega uspeha. Razkačeni knez je pri-tekel k bateriji, ki je streljala. „Kateri tepec zapoveduje tukaj?“ je zagrmel knez. — „Jaz!“ odgovori mirno neki kapetan. — „Dobro, degradoval vas bom, ker ne razumete svoje naloge. Vaše granate nimajo prav nikakega uspeha.“ — „To je res“, je odgovoril kapetan, ker so mi dali zarjavele gra-nate, ki se ne razpočijo.“ — „Pripo-vedujte to komu drugemu“, je odgovoril, knez; jutri mi bodejte odgovarjali.“ Toda v trenutku, ko je knez hotel oditi, je vzel kapetan granato v levoico, zažgal z desnico lunto ter jo pomolal proti knezu rekoč: „Prepričajte se sami!“ Knez pa ni ničesar odgovoril niti trenil z očmi, temuč prekrizal je roke in mirno stal. Ravnotako hladno-krvno je stal kapetan z gorečo lunto nad granato v roki, dokler ni dogorela in ugasnila. — „Imate prav“, je spre-govoril podmaršal sedaj ter prijazno podal kapetanu roko.

Sredstvo proti influenci. Iz različnih zdravniških poročil razvi-dimo, da se influenza zopet širi in bodi zatorej vsakomur priporočena Mattonija Giesbublska slatina, ki nje učinek in zdravilna moč pri vseh katarnih obole-lostih, sopil in prebavil pride do polne veljave.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 11. februarja. Po dve uri trajajoči debati je danes go-spodska zbornica soglasno odobrila nov poslovnik za go-spodsko in poslansko zbornico. Govorili so poročevalce Lam asch, knez Schönburg, grof Thun in baron Chlumecky. Ko se je začela razprava, se je z galerije oglasil socialnodemokratični po-slanec Rieger in protestoval proti razpravi, ker gospodska zbornica nima glede poslovnika poslanske zbornice ničesar govo-riti. Zaradi teh ugovorov se je seja enkrat pretrgala, potem pa mirno nadaljevala.

Dunaj 11. februarja. Danes ponoči se pripelje Fran Kossuth na Dunaj in bo jutri ali v ponedeljek sprejet pri cesarju v avdijenci.

Budimpešta 11. februarja. Napovedana avdijenca Frana Kossutha pri cesarju vzbujta tu največjo senzacijo. Vsi listi pri-znavajo historični pomen tega do-godka.

Petrograd 11. februarja. V Sosnovicah je vojaštvo včeraj streljalo na štrajku-joče delavce. 27 delavcev je bilo ustreljenih, iz med ranjenecv jih je čez noč pet umrlo. Teško ranjenih je še 36, lahko ranjenih pa več sto. Tudi en šolarček je bil ustreljen.

Moskva 11. februarja. Plem-ski maršal knez Trubeckoj je odstopil, ker je nezadovoljen s političnimi razmerami v Rusiji. Vse nadomestne volitve so bile brez uspeha; nihče neče postati plemski maršal. Vsled tega je knez Trubeckoj primoran, da provizo-rično ostane na svojem mestu.

Varšava 11. februarja. Za danes se je bati, da se zgode

zopet nemiri, ker štrajkajo na novo vsi stavci in mesarji.

Pariz 11. februarja. Poslanska zbornica je z večino 270 glasov odobrila dnevni red, ki so ga navsvetovale protiklerikalne stranke „Blok“, ki je podpiral Combessa, se je zopet utrdil in z večino 270 glasov, kakršne od Bourgeoisovega odstopa ni bilo v zbornici, določil, da se vzame obnem v pretres zavarovanje za starost in ločitev cerkve od države. Največji pomen tiči v tem, da je formalno obnovljena prejšnja odločba protiklerikalna večina in da je ministrstvo prisiljeno, ravnati se po volji te večine. Ko bi vlada ne bila na to pripravljena, bi bil Rouvier že sinoči demisioniral.

Rusko-japonska vojna.

London 11. februarja. „Daily Telegraph“ poroča, da je japonska vojna uprava naročila na An gleškem štiri velike vojne ladje. Čim mine sedanji mraz, bo prva naloga japonske mornarice, zavzeti Vladivostok. Kadar se začne ob Šahu velika bitka, poskusi admiral Kamimura, da pretрга zvezo Vladivostoka z ozadjem.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Z desedaj običajno stagnacijo prišel je tudi tekoči teden na žitnem trgu. Nedostajali so sleherni motivi, ki bi oživljajoče učinkovali na trg, ni pa bilo tudi nikakih merodajnih vzrokov, da bi cene odjenjale, če moramo po daljši skušnjavi neživahnost kupčije izmed teh vzrokov izločiti. Do nedavnih časov smo bili vedno vajeni realizovati večje limite, če sta bila konsum in trgovina rezervirana, temu pa v zadnjem času ni več tako. Producentje nočejo in nočejo trga preplaviti z blagom, s čimer povzročijo, da blaga tudi pri najskromnejših porabah ni nikdar preveč na trgu, kar bi moralo na cene močno pritisniti. Ogrski producentje računajo še vedno z možnostjo, da bodo svoje blago spravili v boljše novice, nego bi bilo to danes mogoče, če bi jim bilo do prodaje.

Deloma utegnejo imeti slednje pre mise nekoliko zdrave podlage, morda pa zaloge v tem času tudi res niso tako ogromne, da bi presežale normalno za sedanji čas, morda so celo manjše nego bi bilo za normalno sploh potrebo — v tem slučaju pa so poviški neizogibni.

In res se je situacija proti koncu tedna za producente zboljšala, čeprav ni nobenih uvaževanja vrednih vplivov. Nasprotno je inozemstvo vedno mlačno, naš trg pa postaja od dne do dne trdnejši. Večdar pa nimamo niti z večjim konsumom niti z večjo kupčijo opraviiti! Da bi na rastočo tendenco vplivalo samo vreme, ni preveč verjetno.

Pšenica je bila v prvi polovici tedna zanemarjena, v zadnjih par dneh pa se je pojavila hos za efektivno blago, hos pa tudi za termin. Od najnižjega kurza 1950 sredi tedna dvignila se je do večerj za april 1980, za oktober od 1720 na 1742, efektivno blago pa za 15 do 20 vin. Vzpričo tega so producentje svoje zahtevke seveda še bolj dvignili, nadejajoči se, da jim prihodnji dnevi doneso še nekoliko zboljšanja.

Koruzna se trdovratno vzdržuje na predtedenskih cenah, čeprav so prihodi ogromnih množin iz inozemstva na dnevnem redu. Majev kurz se je povzpelo od najnižjega 1458 na 1492 večerj. Duhove je nekoliko vzburla vest, da je bosauska vlada označila za vzrok boleznih pelagra — argentinsko koruzo, koje uživanje naj je to bolezen povzročilo. Vlada je vsled tega storila tudi korake.

Oves se za april sicer ni mnogo dvignil, od 14 — na 1416, pač točna roba postaja redkejša in z duem zahteva polne in tudi višje cene. Predvsem je slabjša roba vsled velikega konsuma znatno dražja.

Sladkor — surovina je tudi v tem tednu nekoliko odnehala, vsled tega pa je seveda tudi druga roka, ki ima še kaj razpoloženega blaga, cene malenkostno reducirala. Vendar pa je položaj še popolnoma zdrav; odnehanje surovine, kakor smo že večkrat ponavljali, ne vpliva na cene rafinade le prav neznatno, kajti rafinade ne preostaja, ker so rafinerije večinoma razprodane. Za to ni izključeno da bo v rafinadi še nedostajanje.

Riž tendira prav trdno. Petrolej nespremenjeno. Kava vzdržuje trdne cene. Spirit tendira za surovo in čisteno blago trdno.

Poslano.*)

Na notico sobotnega „Slovenskega Naroda“ št. 23 objavljamo tem pot m b t glavni zastopnik Severonemškega Lloydja v Bremnu, da se ta klub ni d g o t i l pri tej znano realni družbi. D g a j a se pač da zastopajo posamezni potniki radi prenapolnenja parnikov, toda v takim slučaju ostajajo v pristanškem mestu (Bremnu) do odhoda prihodnjega parnika t r stanujejo v hotelu, čigar podjetnik je Slovenec, na stroške družbe same, ako so že kupili prevozne listke (šifarte) pred odhodom iz domovine, oziroma da so si prostore zaarali; nikdar pa ne stanujejo na parniku ki bi bil na tab. oz. nezakurjen, kakor to opisuje zadnji dogodek neke parobrodne družbe. Pri tem slučaju nam je na razpolago v kandijski bolnici ležeči bolnik, kateremu so vsled mraza na parniku otrpeli noge, da se je moral vrniti domov, kakor poroča omenjena notica. Toliko v pojasnilo!

Z vsem spoštovanjem za družbo Severonemškega Lloydja v Bremnu

Ed. Tavčar

glavni zastopnik

V Ljubljani, 4. februarja 1905

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo“ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesto utešujoče, ako se namaže s njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopeljem. Steklenica K 190. Po postnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga pa deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 7-2

Kako naj snazimo in ohranimo boljše obutev? Preizkušeni „Fredin“, izdelki firme Sele & Kary je izvrstno čistilno in ohranilno sredstvo za barvaste pa tudi za črn. čevlje. „Fredin“ prekaša vsa dosedanja taka sredstva in je ob pravilni porabi tudi najcenejše čistilo. S tako racionalnim snazenjem čevljev ne dos žemo samo lepega loščastega bleska, ampak ohranjamo tudi usnje, ker so temu izletau pridejana potrebna olja, s čimer pri ranimo mnogo denar a, ker zadošča ionček „Fredina“ za par čevljev najmanj za tri mesece. Čevlji ki jin čistimo s „Fredinom“ trajajo najmanj dvakrat tako dolgo kakor pri drugih izdelkih, ki obutev v najčesče pokončajo.

Foulard-svila

po 65 kr. do št. 370 meter za bluze in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilo Henneberg, Zürich. 2 81-1

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretno stročnice.
Dobiva se povsod. 671-49
Glavna zaloga: Dunaj, I, Predlbergasse 5.

Petindesetletni uspehi Anatherina.

Slabi zobje lahko povzročijo otrovanje organizma, gnovitje, zastupljenja krvi, ki jim celo sledi smrt, dalje živčne komplikacije z znaki otrplosti in vobče so votli zobje velika nevarnost vsakemu človeku. Izkušnja nas uči, da ima izmed 100 ljudi 80 gnile zobe; med njimi imajo nekateri zobe kakor razvaline, zobno meso vneto, nalahko krvaveče in polno mehurjev, ki teče iz njih gnoj, ki jim že na razdaljo diši gnusno iz ust. Po izreku učenjakov povzročeno in pospešuje navedene nedostatke ponajveč raba kislinaših in penečih se zobnih sredstev. Prof. sörji in zdravniki torej priporočajo zaradi zanesljivosti za ohranitev zdravih ust, zob in zobnega mesa kakor tudi proti takim bolečinam sedaj zanesljivo učinkujočo pristno Anatherinovo zobno in ustno vodo ces. in kr. dvornega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaju XIII/6 tudi proti dišanju iz ust v steklenih po K 280, K 2 — in K 1 — z modro francosko etiketo v zlatem tisku in s firmo Anatherinovo zobni creme v lončkih po 60 h, ki zobe temeljito na neskoljiv način čisti in desinficira. — Na prodaj povsod in v glavni zalogi pri gosp. lekarnarju J. Mayrju v Ljubljani. 2 3546-3

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom.
Destilerija Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 3 —, 1/2 steklenica K 260. — Na prodaj v najboljših trgovinah. 18

Želodec prebavlja in čisti. Da pa zmore zadostiti obema svojima naloga, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napejati, temveč skrbeti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dra. Rose balzam za želodec iz lekarn B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. b

Proti zobobolu in gnilobi zob izborno deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetne sapa iz ust. 1 steklenica z navodom 1 K.

Melusine zobni prasek 1 škatljica 60 vin.

Raspoložljiva se vsak dan z obratno pošto. Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušanih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specialitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
Naleg novozgrajenega Fran Jožefovega inbni mostu 22 6

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila Metoda Gosp. Franc Mejak iz Planine 10 K iz nabiralnika za C. M. družbo. — Gdš. Franja Lukan, zavedna Slovenka v Olmucju 6 K — Gospa M. Sajovic iz Ljubljane 15 K, nabrala na svatbi g. Hinko Reboja, želez. uradnika v Kranju. — Gosp. Jos. Lavrenčič, blagajnik mest. užit. zakupa v Ljubljani, 5 K mesto venca na krsto g. Jurju Kraigherju v Postojni — Gosp. Jožef Tratar, učitelj v Mokronogu 20 K, katere je darovala gospa Matilda Starič, c. kr. sv. knička soproga, ker radi opravkov ni mogl. več prevzeti mesta odbornice pri podružnici sv. Cirila in Metoda v Mokronogu Skupa: 55 K. — Živeči darovalci in darovalke! Srčna hvala! Za učiteljski konvik: Gosp. Jos. Lavrenčič blagajnik mest. užit. zakupa v Ljubljani 5 K, mesto venca na krsto g. Jurju Kraigherju v Postojni Srčna hvala! Zuesek smo izročili g. J. Dimniku.

Borzna poročila. Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani. Uradni kurzi dun. borze 10. februarja 1905.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4% majeva renta	100-20	100-40
4% srebrna renta	100-15	100-35
4% avstr. krona renta	100-25	100-45
4% zлата	119-80	120- .
4% ogrska krona	98-10	98-30
4% zлата	118-85	119-05
4% posojilo dežele Kranjke	99-60	101- .
4% posojilo mesta Sp. t. Zadar	100- .	100- .
4% bos.-herc. žel. pos. 1902	101-35	102-35
4% češka dež. banka k. o.	100-15	100-65
4% ž. o. s.	100-15	100-50
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	101-50	101-90
4% pešt. kom. k. o. s.	107-50	108-50
4% 10% pr.	100-10	101- .
4% zst. pisma Innerst. hr.	100-10	101- .
4% ogrske cen.	100-50	101-20
4% dež. hr.	100- .	100-90
4% s. pis. ogr. hip. ban.	100- .	101- .
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100- .	101- .
4% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99- .	100- .
4% prior. dol. žel.	99-50	100- .
4% juž. žel. kup. 1/2 1/2	318-75	320-75
4% avst. pos. za žel. p. o.	100-50	101-50

Srečke.	1880 1/2	1884
Srečke od 1. 1880 1/2	157-50	154-50
„ 1884	275- .	280- .
„ tizske	170- .	171-50
„ sem. kred. I. emisije	309- .	318-50
„ „ II.	300- .	309-50
„ ogr. hip. banke	274- .	278-50
„ arbske a frs. 100-	98- .	102- .
„ turške	133-25	134-25
Sanilika srečke	22- .	23-10
Kreditne	476- .	487- .
Inomoške	79- .	84- .
Krakovske	88- .	92- .
Ljubljanske	66- .	70- .
Avst. rud. križa	54- .	56- .
Ogr.	31-40	33-40
Rudolfovo	65- .	69- .
Salebarske	77- .	81- .
Dunajske kom.	538- .	548- .

Delnice.	89-10	90-10
Jažne železnice	653- .	654- .
Državne železnice	1633- .	1643- .
Avst.-ogrsko bančne delnice	676-50	677-50
Avst. kreditne banke	775- .	776- .
Ogrske	250- .	251-50
Živnostenske	647- .	677- .
Premogopok v Mostu (Britx)	517-50	518-50
Alpinske motan	2480- .	2490- .
Praške žel. mdr. dr.	528-25	529-25
Rima-Muranyi	306- .	308-50
Trboviške prem. družbe	662- .	665- .
Avst. orožne tovr. družbe	181- .	183- .
Češke sladkorne družbe

Valute.	11-35	11-39
20 franki	19-11	19-13
20 marke	23-50	23-56
Sovereigns	23-93	24-01
Marko	117-35	117-55
Laški bankovci	95-60	95-70
Rublj	253-75	254-50
Dolarji	4-84	5- .

Žitne cene v Budimpešti.

Termin.	Dne 11. februarja 1905.
Pšenica za april	za 100 kg. K 19-72
Pšenica maj	100 19-60
Pšenica oktober	100 17-30
Koruzna maj	100 14-84
Oves za april	100 14-10

Meteorološko poročilo.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
10.	9. zv.	744.5	- 3.1	sr. jvzhod	jasno
11.	7. zv.	741.0	-10.0	sl. svzh.	jasno
12.	2. pop.	737.8	4.2	p.m. jzah.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura: 2.3° normala: -0.7°. — Padavina 0.0 mm.

Roza Legat roj. Waide naznanja v svojem imenu in v imenu svojih soročnikov prežalostno vest, da je njen oče, oziroma tast in stari oče, gospod

Matej Waide

zasebnik
danes dne 10. februarja ob 11 uri dopoldne po daljšem bolehanju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 83. etu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb dragega pokojnika boče v nedeljo dne 12. februarja ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra ce. ta št. 64, na pokoplišče k Sv. Krištofu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah v Ljubljani in v Celovcu.
Nepozabni pokojnik bodi priporočen vsem prijateljem in znancem v molitev in blag spomin.
Ljubljana-Celovec, dne 10. februarja 1905. 469
Venci se hvalečno odklanjajo.

Pri otročjih boleznih

potrebujejo se često kislina preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi milega vplivanja svojega na

MATTONI-JEVO GIESSHÜBLER naravno alkalično kiselico

katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, škrofeljnih, krvici, otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Lösschnerja monografija o Giesshübler-Slatini.) 3691-1

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specialijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Krojaški pomočniki

za fino, veliko in malo delo, se sprejmejo pri tvrdki 473-1

M. KUNC v Ljubljani.

Stanovanje

obstoječe iz treh sob in pritlikin, se odda za maj na Starem trgu št. 3, v II. nadstropju na dvorišče.

Več se izve v trgovini z manufakturnim blagom v isti hiši. 4-2

VABILO k plesni veselici

katera boče v nedeljo 12. februarja v gostilni

pri črnem medvedu na Rimski cesti 17.

Godba na lok. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi vabi 484 Marija Cimmermann gostilničarka.

Izšla je knjiga Kraj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem. (Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetijski punt na Vrbniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin. Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Skladišče

pripravno za trgovca ali za obrtnika, odda se za maj v Spod. Šiški štev. 66 (Pogačnik). 333-3

Razna prestavljanja

iz nemščine v slovenščino ter sestave inseratov

oskrbuje po zmerni ceni v tej stroki izvezbah uradnik.

Kdo, pove upravništvu „Slov. Naroda“. 3265-4

Zgodovinska povest iz francoskih časov na Kranjskem

„Pod novim orlom!“

(ponatis iz „Slov. Naroda“) je izšla!

Ta povest je, izhajaje v „Slov. Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in živo zanimanje po vsej deželi ter smo jo morali na mnogostransko izrecno zahtevo izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri L. Schwentnerju v Ljubljani, izt's po K 1-60, po pošti K 1-80.

„Nizke cene“

Veliko zaloga modrega blaga za dame in gospode iz najbolj renomiranih tovarn.

Veliko najnovjše kravatje. Patentovanih kravat Edina zaloga

Stari trg št. 13

RUDOLF JESENKO

Modna trgovina

Zanimive znamenitosti!

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. Fotoplastična razstava I. vrste.

Optiška potovanja po vsem svetu v polni resničnosti.

V soboto, dne 11. februarja 1905: zadnji dan razstave:

Interesantno potovanje cesarskih veličanstev

po Sredozemskem morju

V nedeljo, 12. februarja do sobote, 18. februarja 1905:

1. potovanje po slikovitem Koroškem.

Ti velezanimivi posnetki so napravljeni nalašč za mednarodno panoramo in nudijo popoln pregled te prekrasne pokrajine.

Ne ponavlja se nič. Serija 40 vin. Otroci 20 vin. 6 serij 2 K. 10 serij 3 K.

Za šole in društva znižana vstopnina. Vnak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure popoldne.

Z odličnim spoštovanjem 466 ravnateljstvo.

Hiša

na J. žici pri Ljubljani št. 57

se prodaja ali pa odda pod ugodnimi pogoji in najem.

Natančneje se poizve istotam v hiši št. 32. 348-3

K 8—10 kravam se išče spretna samostojna

kravja dekla

stara od 35—45 let, ki je prav snažna, pošena in zanesljiva.

Dopisi na vila „Mirasassi“, Sežana pri Trstu. 383-3

Hiša

Znadstropna, v sredi mesta, s podstrešjem, v dobrem stanu na najboljšem prostoru, v kateri se nahajajo lepi prostori za vsako trgovino, se zaradi prevelikega prostora. — Poudarje pod „Nancs št. 51“ na upravnishvo „Slovenskega Naroda.“ 463-1

iz proste roke je naprodaj graščina

v Mekronogu, v zelo dobrem stanu. Poleg nje je obširen vrt, 10 oralov njev, 20 oralov travnikov, 3 orale vinogradov in 500 (petsto) oralov različnega gozda v lepi rasti.

Natančneji pogoji se izvedo pri lastniku Antonu Mavsarju v Mekronogu. 452-2

Oj, prijatelji, le pijmo ga Cvekov brinovec iz Kamnika!!

422-4

Danes v soboto, 11. svečna v spodnjih prostorih Puntigamske pivnice domača plesna veselica

vso noč.

Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

K tej veselici vlijadno vabi s spoštovanjem

M. Vospernig.

470

Naznanilo.

Podpisani javlja vlijadno p. n. občinstvu, da bo odslej vedno točil

v Perlesovi restavraciji v Prešernovih ulicah 9

poleg Perlesovega marčnega piva tudi originalni

plzenski prazdroj

iz meščanske pivovarne v Plznu.

Znana dobra kuhinja in nizke cene. Z odličnim spoštovanjem

Ivan Lippitsch

restavrat. 455

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje

Priznana najboljša porabljena.

NAJLEPSE OBLIKE Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in ČAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE. 338-13

Edino nadomestilo za pravo srebro.

Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensione, menaže itd.

C. in kr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie.

DUNAJ I. O-ERNRING 5 (HEINRICHSHOF).

Instrovani cenovnik zastoj.

Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.

Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki poleg stoječega trgoviškega znamenja in polno ime

CHRISTOFLE

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje

Priznana najboljša porabljena.

NAJLEPSE OBLIKE Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in ČAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE. 338-13

Edino nadomestilo za pravo srebro.

Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensione, menaže itd.

C. in kr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie.

DUNAJ I. O-ERNRING 5 (HEINRICHSHOF).

Instrovani cenovnik zastoj.

Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.

Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki poleg stoječega trgoviškega znamenja in polno ime

CHRISTOFLE

Išče se hišnik

ki razume vrtnarstvo.

Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod „hišnik in vrtnar“. 433-2

Čudovito ceno!

prodajam nove brehibne visokorodne šivalne stroje „Singer“ za dom in za obrt s 2letnim jamstvom proti gotovemu plačilu. R. čai šivalni stroj K 42—, družinski stroj, ki se goni z nogo K 40, Ring-schiff K 7, Centralbobbin K 90 s pokrovcem in pritiskino. Cenovnik ob sklicevanju na „Slov. Narod“ gratis. Razpošilja se proti plačilu K 16, ostanek po povzetju; plačila na obroke so absolutno izključena.

M. Kundbakin, Dunaj IX/1, Lichtenstelnstrasse št. 23. (Ustanovljeno 1876.) 3 3271-8

Zenitev.

Mladič, 29 let star, trgovec v okolici Ljubljane, išče v zakon primerno gospičo z nekaj denarjem.

Dopisi s sliko haj se pošiljajo pod šifro „A. Z. 100“, poste restante, Ljubljane. 415-2

Vsaki dan sveže pustne krofe

priloga slaščičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

Filijalke:

Glavni trg št. 6 78-15

Sv. Petra cesta št. 27.

Varuj ženo!

Za vsako rodovino važno ilustrovano knjigo o premo-gem blagoslovu z otroki razpošilja s prepisi več tisočev zahvalnih pisem tajno za 10 h v avstr. enankah gospe A. KAUPA Berlin S. W. Lindenstrasse 69.

Denar mečete proč

če plačujete konkurenci za slabši fabrikat drage cene. Prodajam:

plinove žarilice komad po 40 h

kristalne cilindre komad po 16 h

plinove samovžigalce 362-2 komad po 76 h

žarilice za petrolej, spir-it, gasolin in acetylen.

Vse plinove predmete na drobno in na debelo. Tvorilnica žarilicov

Viktor Wagner

Dunaj, IV, Favoritenstr. 33 tel. 759

Za neugajoče blago denar nazaj.

NOVO!

Ivan Cankar: GOSPA JUDIT.

To najnovejšo delo Cankarjevo bo gotovo zanimalo tem bolj, ker nekako že v povesti sami, še bolj pa v predgovoru Cankar reagira na znano kritiko o svojem delu „Hiša Marije Pomočnice“ in brani svoje umetniško stališče. Izza Prešernove „Nove pisarije“ ni bila pozneje več napisana nobena boljša in ostrejša satira. Da se je pokazal Cankar iznova tudi mojstra v slogu in jeziku, ni treba poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni opremi, z izvrstno risbo na naslovnem listu. 23-16

Cena: broš 2 K; po pošti 2 K 10 v.; eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 3.

AVGUST REPIC

sodar

Ljubljana, Kolezijske ulice 16 (v Trinovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Prešernove ulice v posloplju „Mestne hranilnice“.

Največja zaloga klobukov najnovejše fačone.

Nizke cene.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceniki brezplačno

Odlikovan z zlato medaljo na razstavi v Parizu L. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetnška dela ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice pohištna prve kranski mizarske zadruga v št. Vidu nad Ljubljano.

Pekarija slaščičarna in kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijalke =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Avgust Agnola

Ljubljana Dunajska cesta 13.

Izborna zaloga namiznih in nastropnih svetilk, najnovejše vrste po nizkih cenah.

Klavir

se prodaja za 60 gld. Pogleda se ga lahko v restavraciji „Narod. doma“ v Ljubljani. 190-2

Dve stanovanji

vsako s 3 sobami, eno v III., eno pa v II. nadstropju, se oddaste v „Kato-liškem domu“ na Turjaškem trgu št. 1.

Vpraša se v pisarni F. Supančič, Rims a cesta št. 20. 438-2

Modni salon Bersin

nahaja se 409-3

Mestni trg št. 3.

+ Suhi +

slabotni, slabokrvni, bleđični dobe prekrasno zalito telo po kratki rabi moje odlikovane redline moke Käthe (zdravniško pripravljeno). Damam bujen stas. Strogo pošteno Karton stane fl 110 Po nakaznici ali po povzetju z navodilom vred. Glavna prodajalnica in razpošiljalnica

gospa Käthe Menzel 62-6

Dunaj XVIII. Schulgasse 3 I. nadstr. 64.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se prilogača v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcve in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsako-vrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustro-vani ceniki zastoj. 6

Išče se na deželi na račun ali pa v najem

filijalka

z mešanim blagom.

Položi se lahko takoj primerna varščina.

Ponudbe pod „800“, poste restante, glavna pošta, Ljubljana. 404 2

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali 80 vial, in 120 vialjev se dobiva samo v deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustek-ka in v le-karni Ubald pl. Tenkocz-ya v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prejem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. febr. 1899.

54-2 **L. Kres,** mlekarja.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov za gld. 180.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijska ura z verižico, natančno idoča, za sar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za go-spode, 3 komadi fl. žepnih robcov, 1 eleg. prstan za gospe s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 us-njaj mušiček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 napsni gumbi, vsi iz double zlata s pa-terinanim zaklepom, mičen album s 36 prekrasnimi slikami, 5 šaljevih predmetov, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za se-stavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno po-trebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo gld. 180. Razpošilja proti postnemu povzetju, ali če 478 se denar naprej pošlje

Dunajska razpošiljalna tvrdka

Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.

NB. Za neugajoče se vrne denar

Špecerijska oprava

(puđelni, šte'laže itd.), je po zelo nizki ceni naprodaj 434-2

v Slomškovich ulicah št. 13.

HIŠA

na Glincah št. 58

je iz proste roke na prodaj. Povpraša se pri lastniku. 394-3

Absolviran osmošolec

(abiturijent), želi takoj nastopiti službo domačega učitelja.

Ponudbe se prosijo pod „učitelj“ na uprav. „Slov. Naroda“. 426-3

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 3 sob in vseh pritklin, se s 1. majem t. l. odda v Škofji ulici št. 15. 393

Več istotam v parterju na levo.

Prodaja se iz proste roke

enonadstropna hiša

v Zalokarjevih ulicah št. 9.

Več se izve istotam. 448 2

Učenca

iz dobre hiše in ki ima veselje za tr-govino, sprejme takoj 393-3

Adolf Gustin, Rudolfovo, trgovina s špecerijo in železino.

Uradno dovoljena najstarejša ljubljanska že 15 let obstoječa posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gosposke ulice št. 6 467

Išče nujno: blagejničarko in prodajalko v prav do-bro trgovino na deželi; prodajalko tudi začetnico za trgovino v mestu; natakari-čo za hotel v jutnem letovišču; več kuharico in navadnih kakor tudi boljnih sobarico za venkaj. Potnina tukaj, več v pisarni. Nujno še iščem: 2 spretni natakariči za obrti prve vrste v Ljubljani, izvrstnen zaslužek.

Pozor

prijatelj z mesta in z dežele!

Ne zamudi, da stopiš migrede sredi mesta v staroznano gostilno

„Pri belem konjičku“

G. Auerjevih dedičev

v Wolfovih ulicah.

Tam dobiš vedno sveže izborno marčno pivo iz domače pivovarne in tudi mnogovrstna pristna prirodna vina in okusna jedila.

Za točno postrežbo in solidne cene skrbi

J. Spunt

gostilničar. 310-4

Kavarna „Iirija“

ob praznikih, sobotah in nedeljah

vso noč odprta.

Fric Novak

kavarnar 73-8

Kolodvorske ulice št. 22.

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo itd., se odda za majski termin.

Vpraša se na Dolenski cesti „Pri Ribču“, 469-1

Izvežbana šivilja za perilo in obleke

želi priti k dobri samostojni šivilji. Naslov pove upr. „Sl. N.“ 466-1

Pritlično stanovanje na Rimski cesti 18

z dvema sobama in pritlikino odda se takoj ali pa za majski termin. 472-1

Vpraša naj se v stavbni pisarni F. Supančiča na Rimski cesti št. 20.

Išče se oženjen

gostilničar

za boljšo restavracijo na jako ugodnem prostoru z lepim gostilniškim vrtno v nekem slovenskem trgu na Spodnjem Stajerskem. Reflektant mora položiti kavejjo. 477-1

Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „1001“ na upravništvo „Slov. Naroda“ najpozneje do konca tega meseca.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:

- Ljubljana:
- Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve ulice št. 10.
 - Blažnik L., Stari trg št. 12.
 - Blaž M., Dunajska cesta št. 14.
 - Dolenc H., južni kolodvor.
 - Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.
 - Fuchs S., Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
 - Kališ A., Jurčičev trg št. 3.
 - Kanc A., sv. Petra cesta št. 14
 - Kos I., Kolodvorske ulice št. 26
 - Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
 - Kustrin A., Breg št. 6.
 - Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.
 - Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4
 - Pichlar I., Kongresni trg št. 3.
 - Sever M., Gosposke ulice št. 12.
 - Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
 - Svatek A., Mestni trg št. 25.
 - Šešark F., Selenburgove ulice št. 1.
 - Tenente R., Gradaške ulice št. 10
 - Velkoverh A., Sv. Jakoba trg 8
- Glince pri Ljubljani:
- Traun Janko, trgovec.
- Šiška:
- Favai M., Spodnja Šiška pri kolodvoru.
 - Lavrenčič M., trgovec v Šiški.
- Kamnik:
- Ažman Marija, trafikar.
- Škofja Loka:
- Žigon Matej, trgovina in trafikar na Glavnem trgu št. 34.
- Kranj:
- Florian Karl, knjigotrdlec.
- Radovljica:
- Homan Oton, trgovec.
 - Zgoše, Begunje pri Lescah:
 - Jagodić Matija, posestnik, trgovec in gostilničar.
 - Lesce (v bufetu na kolodvoru):
 - Legat Ivan, gostilničar in posestnik.
- Bled:
- Pretnar Ivan, trgovec.
- Javornik:
- Podpac Štefan.
- Bohinjska Bistrica:
- Grobotek Mijo, trgovec.
- Ribnica:
- Lovšin Ivan, trgovec.
- Novo mesto:
- Kos Josip, knjigovez.
- Boštanj pri Radni:
- Dermelj Alojzij, posestnik in trafikar.
- Raka pri Krškem:
- Varšek Ivan, trgovec.
- Vrhnik:
- Gostilna Mantua (Fran Dolenc).

Dve ženski kolesi

se prodaja po nizki ceni

v Gradišcu št. 10

I. nadstropje. 483

Hiša na prodaj

Krakovske ulice št. 20.

Natančneje se poišče pri lastniku Opekarstva Na mivki 4. 476-1

Manufakturna trgovina

z novo opravo in popolno kurentno založbo, na dobrem prostoru, se zaradi prevzeta drugega podjetja, pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. 483-1

Ponudbe pod „Prihodnost št. 105“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Gostilna

tik predora na Hrušici (Gorenjsko), se takoj odda na račun ali pa popolnoma prodaja. 431-1

Več se izve pri g. Fran Valjavcu, zastopniku pivovarne, Jesenice na Gorenjskem.

Išče se dober bruslač

z nastopom službe takoj ali v 14 dneh za parno žago D. Vilhar in dr. Gerovo preko Bakeka. 343-1

Sprejme se takoj spreten sedlarski pomočnik

in 476-1

en učenec.

Ivan Kravos, sedlar, Gorica.

Vabilo na maskaradno veselico

katera bude danes, v soboto na Hribčku pri Židanu na Poljanah.

Začetek ob 7. uri. Vstop prost.

K obilni udeležbi vljudo vabi

I. A. Erjavec. 464-1

Sprejme se več samostojnih kuharic in več deklet za vsaka opravila.

Pojasnila daje posredovalnica za službe

Katarina Egy

na Sv. Petra cesti šte. 35.

Tam se dobi tudi izvrsten kruh iz parne pekarnice.

Prostovoljna prodaja zemljišča

se bude vsled sodnega sklepa vršila dne 20. februarja ob t. l. 10. uri dopoldne

v pisarni dr. Frana Voka, c. kr. notarja v Ljubljani kot sod. komisarja.

Prodalo se bude dražbenim putem zemljišče vložno št. 42 kat. obč. Gradišče, hiša št. 19 na Rimski cesti v Ljubljani, gospodarsko poslopje in vrt.

Dražbeni pogoji so pri sodnem komisarju dr. Voku vpogled.

Dr. Fran Vok, 441-1 c. kr. notar kot sodni komisar,

Kot zastopnik in potovalec kake pivovarne ali * *

* vinske trgovine

želi vstopiti pri gostilničarjih na Kranjskem dobro vpeljana moč z malo kavejjo. 480

Ponudbe pod „pivovarniški zastopnik“ na upravništvo „Slov. Nar.“

Svarilo!

S tem svarim vsakega, osobito svoje znanee in prijatelje, naj na moje ime nikomur, osobito pa Janezu Kočvarju, vulgo Sedlarju iz Starega trga pri Ložu, ne da nobeden ne denarja ne blaga, zakaj jaz podpisani nisem za nikogar plačnik.

Stari trg pri Ložu, 8. febr. 1905.

Karel Kovač

436-2 posestnik, krčmar in mesar.

Št. 3883. 455-1

Ustanova za vojaške sirote.

Pri mestnem magistratu je podeliti za tekoče leto Josipa Sühla ustanovo za vojaške sirote v znesku 75 kron 60 h.

Do te ustanove inajo pravico uboge sirote vojaškega rodu in se bodo s potrebnimi dokazili opremljene prošnje za podelitev iste sprejemale do konca t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 3. februarja 1905.

Liniment. Caps ci comp.

narodnostilno za 3048-21

Pain-Expeller

priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 80 h. K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljicah s našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnice, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek.

Richterjeva lekarnica pri Zlatem levu v Pragi,

I., Rindova c. b. Razpoložanje vsak dan.

6

7

8

9

2 42716 22

Vabilo plesni veselici

katera bude v nedeljo, 12. februarja

v gostilni „pri Dachsu“, Florjanske ulice 33.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstop prost. 479

K tej veselici vabita najvljudneje

Ivan in Marija Dachs.

Jutri, v nedeljo dne 12. svečna

se vrši v gostilni Novak (prejšnji Zajec)

Rimska cesta št. 4

domača veselica.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstop prost. Godba na lok.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Anton Novak

gostilničar.

Rimska cesta šte. 4

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudo naznanjam, da sem po smrti svoje matere prevzel jaz

kotlarsko obrt

in se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela.

Z veselošpovanjem

Alfred Schwingshaki

kotlarski mojster v Ljubljani

Kolodvorske ulice šte. 28.

Št. 724 o. š. sv. 485-1

Razpis stavbe.

Zaradi oddaje zgradbe novega šolskega poslopja za dvorazrednico v Hinjah

vršila se bude zmanjševalna dražba

dne 29. marca 1905

v prostorih občinskega urada v Žužemberku s pričetkom ob 10. uri dopoldne.

Do tega časa se sprejemajo tudi pismene ponudbe (oferti), ki naj bodo sestavljene po predpisu § 1. stavbenih pogojev in se glasijo na c. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem.

Posamezna dela te šolske stavbe so proračunjena kakor sledi:

1.) Dinarško in zidarsko delo	15.000 K	—	h
2.) Tesarsko delo	3.471	52	„
3.) Mizarsko delo	2.000	—	„
4.) Ključavničarsko delo	1.129	50	„
5.) Kleparsko delo	755	22	„
6.) Pokritje strehe	643	86	„
7.) Pleskarsko delo	409	27	„
8.) Slikarsko delo	135	11	„
9.) Steklarsko delo	419	62	„
10.) Pečarsko delo	890	—	„
11.) Naprava kapnice 1000 K in drvarnice 250 K, skupaj	1.250	—	„
12.) Šolska oprava	1.331	—	„
Skupaj	27.435	10	h.

Zadevajoč pripomočke, t. j. načrte, troškovnik in stavbene pogoje si vsakdo lahko ogleda v navadnih urah pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Rudolfovem in pri županstvu v Žužemberku.

Pisnimim ponudbam je pridejati 10% kavejjo onih del, na katere se ponudba glasi.

C. kr. okrajni šolski svet

Rudolfovo, dne 8. februarja 1905.

Kmetska posojilnica na Vrhniki

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

vabi častite zadrugnike k

rednemu občnemu zboru

ki se bude vršil

dne 23. februarja t. l. ob treh popoldne

v zadrugni pisarni.

VZPORED:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorstva o računskem sklepu.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
5. Raznoterosti.

Aktivna. Bilanca. Pasivna.

1	Račun blagajne: Gotovina konec leta 1904	27885	86	1	Račun deležev: 72 zadrugnih deležev à 200 K	14400	—
2	Račun posojil: Račun konec leta	1680696	31	2	Račun hranilnih viog: Stanje 31. decembra 1904	1891456	15
3	Račun obresti: Zaostale obresti	24481	99	3	Račun obresti: Preplačane za leto 1905	278	92
4	Račun denarnih zavodov: Stanje naloženega denarja	24013	46	4	Zadružnikom dolžne: Račun rezerv. zakladov. Stanje glavnega rezervnega zaklada	104698	77
5	Račun pošt. urada: S. ldo konec leta 1904	1289	87	5	Stanje posebnega za izgube: Stanje pokojninskega rezervnega zaklada	7174	14
6	Račun vrednost. listin: Stanje 31. decembra	10940	—	6	Račun izub. in dobička: Čisti dobiček za leto 1904	18406	93
7	Račun prehod. zneskov: Zaostali eksekucijski stroški	113	98	7		763	09
8	Račun inventarja: Končna vrednost	447	—	8			
9	Račun zadrugnega doma: Stanje vrednosti 31. dec. 1904	568	4	9			
		2 42716	22			2042716	22

Načelnstvo.

Franc Dolenc v Ljubljani na Starem trgu št. 1.

Nova trgovina! Pod trančo. Nova trgovina!

Priporočam slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega, suknenega, modnega perilnega in platnenega blaga tudi za rjuhe; najboljše cvilne za matrace, odeje, koče; dalje srajce, vseh vrst, ovratnike in kravate, potrebščine za krojače in šivilje, vse po najnižjih cenah. Blago je zanesljivo dobro. Postrežba solidna.

143-7 S spoštovanjem **Franc Dolenc.**

Mnogo prihranite pri novih zgradbah in prezidavah

če rabite patentovane

malčevocementne stene in strope.

Prednosti: varno pred ognjem in gobami, ne prepušča zvoka, prihrani se mnogo prostora, traverz ni treba. Uvedeno že po vseh večjih mestih.

V Ljubljani pri hotelu „Union“

(okoli 4000 m²).

Na razpolago so svedoče vis. kr. deželne vlade, kr. ogrskega drž. stavbnega urada, mestnega magistrata zagrebškega in zagrebškega kr. gozdnega ravnateljstva.

Zaradi pojasnit in preračunov se obračajte na imetnika patenta

arhitekta **HOENIGSBERG & DEUTSCH**

c. in kr. dvorna stavbna mojstra v Zagrebu.

261-7

Zaradi opustitve trgovine oblastveno dovoljena popolna razprodaja ur

zlatih, srebrnih, nikljastih, jeklenih, stenskih, ur na nihalo in budilk

3372-24

pod tvorniško ceno.

Popravila se sprejemajo in izrū-jejo dobro in najceneje.

FRIDERIK HOFFMANN

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 21.

Najcenejša pot za zdaj!!

Red Star Line
Rdeča zvezda *

V Amerike!

Antwerpen Hitra in varna vožnja z moderno opravljenimi novimi brzoparniki te solidne družbe pri poštini in snažni postrežbi. Natančen zanesljiv ponik in veljavne listke po

New York

Philadelphia

100 gld. za železnice in barko

dobite v 978-29

Koledvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“

Ivan Nep. Resman.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zealand — vozijo do New-Yorka osem dni. To je pribito. Vtuidnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

„ANDROPOGON“

(Iznajdilci P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi vspehi izkušena in z jamčena neškodljiva tekočina, in zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih kra-kih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu

Váso Petričić-u.

V zalogi imata tudi gg. U. pl. Trn-kočzy, A. Kanc, E. Sark v Ljub-ljani in g. A. Rant v Kranju. Dobiva se tudi v Novem mestu v lekarni pri „Angelju“.

Preprodajalci popust. 16-3

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38

šivalni stroji po najnižji cen.

Blekkle in v to stroko opadajoča popravila izvršajo prav dobro in cen.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KRACZMER zaloga klavirjev Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

priporoča popolno zalogo

kratkih klavirjev, mignonov in pianin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Preigrani klavirji, solidno in stanovitno prenarajeni so vedno v zalogi

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stingl, c. kr. dvorna zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usojem strokovnjaško in pre-skrbno in zaračunavajo najcenejše.

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana 7

Špitalske ulice šte. 5.

Salon

za moderne damske klobuke *

Henrik Kenda

v Ljubljani

Mestni trg šte. 17.

Damski klobuki

za sezono 1904/1905.

Svoj bogato ilustrovan cenovnik nakičeni- damskih klobukov za 1904/1905 pošiljam gratis in franko. Poprava se izvrše hitro in kulantno.

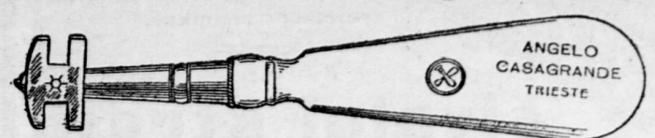

L. Mikusch Izvorna izdelovalca Ljubljana, Mestni trg.

Diamanti za rezanje stekla

Nad 10.000 komadov v zalogi.

Vsak komad je zajamčen. Razpošiljatev tudi posameznih komadov po povzetju. Originalne tovarniške cene.

po K 1-80, 2-40, 3-60, 4-80, 5-100, 6-120, 8-150, 10-200, 20-300.

ANGELO CASAGRANDE v Trstu, Portici di Chiozza 1. Telefon 994.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glodé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznani izvrstno **apno.**

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najstrovejših tvrdk so na raspolago.

Centralni urad:

3013-18

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Ure na nihalo z glasbo

so poslednja novost izdelovanja ur. Te francoske miniaturne ure so dolge po 70 cm, omarica kakor kaže slika, les je prirodna orehovina, najt. polirano, z umetno zrezljanim nastavkom in igra vsako uro najlepše koračnice in pesove. Cena z zabojem in zavijem vred samo gld. 8.—. Ravnotaka ura brez glasbe pa z bitjem, bije ure in polure, z zabojem in zavijem samo gld. 6.—. S stolpnim bitjem gld. 6.50. Te ure ne gredo samo garant. do minute natančno, 3letno pisмено jamstvo, ampak so zaradi resnično prekrasne opreme jako lep in eleganten del pohištva. Budilnica z zvoncem in ponoči se svetlečim kazalnikom gld. 1.70. Budilnice z glasbo, igrajo mesto zvonjenja, gld. 6.—. Razpošiljanje po povzetju. Za neugajajoče denar nazaj. Cenovnik za ure, verižice, prstane itd. gratis in franko. 365-2

JOSIP SPIERING, Dunaj, I., Postgasse 2-99.

Novo!

Novo!

Amerikanske avtomatične samobasalne puške na šibre sistem Browning.

72-6

Istotako imam veliko zalogo

puške in revolverje

— najnovejših sistemov po najnižjih cenah. —

Se vljudno priporoča

FRANC ŠEVČIK

Ceniki na zahtevanje za- stonj in poštine prosto.

puškar, Židovske ulice 7.

„Sporobanka“.

Telefon 3081.

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN (Centralna banka čeških hranilnic).

v Pragi, Ovocná ulice šte. 15 ustanovljena z ozirom na potrebe denarnih zavodov, katerim prinaša v kupijski zvezi obilo koristi.

Sprejema in obrestuje denarne vloge

na hranilne knjižice, blagajniške nakaznice in v tekoči račun kar najugodnejše.

Eskontuje menice

brez razločka skadence in višine appointov pod ugodno mero vladajočih denarnih razmer. (Leta 1904. je banka eskontovala za približno K 51.000.000 menic).

Transagira vrednostne papirje,

ki uživajo v Cislajtanjiji pupilarno varnost, glede na njih nakup, prodaj, lombard, inkassa in dr.

Dovoljuje posojila okrajem, mestom, občinam

in drugim korporacijam, ki uživajo po javnem pravu pravico pobirati doklade, in sicer posojuje proti amortizaciji v dobi 6 do 50 let s samo 4% obrestmi in pod najugodnejšimi nadaljnimi pogoji. (Leta 1904. je banka preskrbela K 9.286.000 sličnega posojila.)

Intervenira pri stavbah državnih poslopj

in stavbah javnih korporacij tako, da tozadevna letna splačila zanesljivo kapitalizira in da celo pristojno svoto izplača takoj, ko sprejme dotični plačilni nalog. Transakeije te vrste izvršuje na podlagi svoje emise pravice in njeni ugodni oferti omogočijo tudi najugodnejši proračun nameravaue stavbe.

Izdaja 4% bančne zadolžnice

centralne banke čeških hranilnic, s kuponi 1. listopada in 1. majnika vsacega leta, v svotah K 20.000.—, 10.000.—, 1000.—, 200.— in 100.—, kateri titri so prosti rentnega davka ter vseh drugih pristojbin in uživajo v Cislajtanjiji pupilarno varnost.

Banka dopisuje s strankami v jeziku stranke.

Ravnateljstvo.

454

